

**RAPORT
Z WYKONANIA
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU TARNOGÓRSKIEGO
ZA LATA 2020-2021**

POWIAT TARNOGÓRSKI

ZLECENIODAWCA:

POWIAT TARNOGÓRSKI

Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach
ul. Karłuszowiec 5, 42-600 Tarnowskie Góry
tel.: 32 381 37 71, faks: 32 381 37 27
mail: www.bip.tarnogorski.pl

ZLECENIOBIORCA:

EKO – TEAM KONSULTING

ul. Spokojna 3, 43-330 Hecznarowice
tel.: 33 486 53 53, faks: 33 486 54 54, kom. 513 100 869
mail: biuro@eko-team.com.pl

AUTORZY OPRACOWANIA:

Agnieszka Chylak
Sebastian Kulikowski

Spis treści

1. WSTĘP	5
2. CHARAKTERYSTYKA POWIATU TARNOGÓRSKIEGO	7
3. CEL NADRZĘDNY I PRIORYTETY EKOLOGICZNE OKREŚLONE PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU TARNOGÓRSKIEGO NA LATA 2016 –2020 Z PERSPEKTYWĄ DO 2024 ROKU ORAZ PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU TARNOGÓRSKIEGO NA LATA 2021 –2024 Z PERSPEKTYWĄ DO 2029 ROKU	9
4. (CZĘŚĆ I) CELE GŁÓWNE ORAZ ZADANIA OKREŚLONE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU TARNOGÓRSKIEGO NA LATA 2016-2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2024	11
4.1. OCHRONA KLIMATU I POWIETRZA	11
4.2. ZAGROŻENIA HAŁASEM	18
4.3. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	20
4.4. GOSPODAROWANIE WODAMI	21
4.5. KOPALINY I OCHRONA GLEB	25
4.6. GOSPODAROWANIE ODPADAMI	27
4.7. ZASOBY PRZYRODNICZE	29
4.8. ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	32
5. (CZĘŚĆ II) CELE GŁÓWNE ORAZ ZADANIA OKREŚLONE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU TARNOGÓRSKIEGO NA LATA 2021-2024 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029	33
5.1. PRZECIWDZIAŁANIE ZMIANOM KLIMATU ORAZ LIKWIDACJA ŹRÓDEŁ EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ DO POWIETRZA	33
5.2. ZAGROŻENIA HAŁASEM	42
5.3. ZRÓWNOWAŻONE GOSPODAROWANIE WODAMI, W TYM ZAPEWNIENIE DOSTĘPU DO CZYSTEJ WODY DLA SPOŁECZEŃSTWA I GOSPODARKI ORAZ OSIĄGNIĘCIE DOBREGO STANU WÓD	43
5.4. OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI, W TYM GLEB ORAZ ZARZĄDZANIE ZASOBAMI GEOLOGICZNYMI	48
5.5. GOSPODARKA ODPADAMI W KIERUNKU GOSPODARKI W OBIEGU ZAMKNIĘTYM	50
5.6. ZARZĄDZANIE ZASOBAMI DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO, W TYM OCHRONA I POPRAWA STANU RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I KRAJOBRAZU	52
5.7. WSPIERANIE WIELOFUNKCYJNEJ I TRWALE ZRÓWNOWAŻONEJ GOSPODARKI LEŚNEJ	53
5.8. KONTROLA I ZARZĄDZANIE OCHRONĄ ŚRODOWISKA	53
5.9. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KLĘSK ŻYWIOŁOWYCH	54
6. EDUKACJA EKOLOGICZNA	55
7. OCENA STOPNIA WYKONANIA ZAŁOŻONYCH CELÓW I PRIORYTETÓW EKOLOGICZNYCH ORAZ WERYFIKACJA PRZYJĘTYCH ZADAŃ POWIATU TARNOGÓRSKIEGO W LATACH 2020-2021.	63
8. ANALIZA WSKAŹNIKOWA ZA LATA 2020-2021	65
9. PODSUMOWANIE	69

Spis tabel

Tabela 1 Stan realizacji zadań w zakresie ochrony powietrza na terenie powiatu tarnogórskiego w 2020 roku...	11
Tabela 2 Stan realizacji zadań dotyczących zagrożeń hałasem na terenie powiatu tarnogórskiego w 2020 roku.	18
Tabela 3 Stan realizacji zadań dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi na terenie powiatu tarnogórskiego w 2020 roku	20
Tabela 4 Stan realizacji zadań w zakresie gospodarowania wodami na terenie powiatu tarnogórskiego w 2020 roku	21
Tabela 5 Stan realizacji zadań w zakresie ochrony gleb na terenie powiatu tarnogórskiego 2020 roku	25
Tabela 6 Stan realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami na terenie powiatu tarnogórskiego 2020 roku..	27
Tabela 7 Stan realizacji zadań w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych na terenie powiatu tarnogórskiego w 2020 roku	29

Tabela 8 Stan realizacji zadań własnych w zakresie zagrożeń poważnymi awariami na terenie powiatu tarnogórskiego w 2020 roku	32
Tabela 9 Stan realizacji zadań w zakresie ochrony powietrza na terenie powiatu tarnogórskiego w 2021 roku...	33
Tabela 10 Stan realizacji zadań dotyczących zagrożeń hałasem na terenie powiatu tarnogórskiego w 2021 roku	42
Tabela 11 Stan realizacji zadań w zakresie gospodarowania wodami na terenie powiatu tarnogórskiego w 2021 roku	43
Tabela 12 Stan realizacji zadań w zakresie ochrony gleb i zasobów geologicznych na terenie powiatu tarnogórskiego 2021 roku	48
Tabela 13 Stan realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami na terenie powiatu tarnogórskiego w 2021 roku	50
Tabela 14 Stan realizacji zadań w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych na terenie powiatu tarnogórskiego w 2021 roku	52
Tabela 15 Stan realizacji zadanie w zakresie gospodarki leśnej na terenie powiatu tarnogórskiego w 2021 roku	53
Tabela 16 Stan realizacji zadań w zakresie kontroli i zarządzania ochroną środowiska na terenie powiatu tarnogórskiego 2021 roku	53
Tabela 17 Stan realizacji zadanie w zakresie zarządzania ryzykiem klęsk żywiołowych na terenie powiatu tarnogórskiego w 2021 roku	54
Tabela 18 Stan realizacji zadań w zakresie edukacji ekologicznej na terenie powiatu tarnogórskiego w 2020 i 2021 roku	55
Tabela 19 Stopień wykonania założonych celów i priorytetów ekologicznych powiatu tarnogórskiego w latach 2020-2021	63
Tabela 20 Wskaźniki realizacji Programów ochrony środowiska	65
Tabela 21 Wysokość środków finansowych przeznaczonych na zadania w latach 2020-2021	67

Spis rysunków

Rysunek 1 Lokalizacja powiatu tarnogórskiego na tle województwa śląskiego	7
---	---

1. Wstęp

Podstawą opracowania Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego za lata 2020-2021 (zwany dalej Raportem) jest umowa zawarta pomiędzy EKO – TEAM KONSULTING, a Powiatem Tarnogórskim.

Wykonując ustawowy obowiązek wynikający z zapisów art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2021 r., poz.1973 z późn. zm.), Starosta Tarnogórski zlecił opracowanie „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024”, który został uchwalony przez Radę Powiatu Tarnogórskiego w dniu 14 czerwca 2016 r., uchwałą nr XXII/163/2016 oraz „Program ochrony środowiska Powiatu Tarnogórskiego za lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2029”, który został uchwalony przez Radę Powiatu Tarnogórskiego w dniu 30 marca 2021 r., uchwałą nr XXIX/266/2021.

Zgodnie z wymaganiami ustawowymi, w cyklach dwuletnich powinny być opracowywane Raporty z wykonania Programu (ocena realizacji planu operacyjnego, ocena mierników, efektywności Programu).

Niniejszy dokument stanowi raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego” obejmujący lata 2020-2021, zawiera on:

- analizę realizacji przedsięwzięć planowanych w POŚ,
- ocenę stopnia realizacji celów ekologicznych,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizę efektywności programu w oparciu o wskaźniki w nim określone.

Ze względu na obowiązywanie w tym okresie, dwóch programów ochrony środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego tj.

- Programu Ochrony Środowiska Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024, który został uchwalony przez Radę Powiatu Tarnogórskiego w dniu 14 czerwca 2016 r., uchwałą nr XXII/163/2016
- Programu ochrony środowiska Powiatu Tarnogórskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2029, który został uchwalony przez Radę Powiatu Tarnogórskiego w dniu 30 marca 2021 r., uchwałą nr XXIX/266/2021

podzielono Raport na dwie części. Część pierwsza obejmuje Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024. Druga część obejmuje Raport z wykonania Programu ochrony środowiska Powiatu Tarnogórskiego za lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2029.

Przy opracowaniu niniejszego Raportu wykorzystano materiały i informacje dotyczące stanu środowiska na terenie powiatu tarnogórskiego uzyskane z następujących instytucji:

- Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach,
- Gminy powiatu tarnogórskiego,
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział we Katowicach,
- Marszałek Województwa Śląskiego,
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie,
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach,
- Nadleśnictwa Zawadzkie, Brynek, Rudziniec, Świerklaniec, Koszęcin,
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Przedsiębiorstwo Komunikacji Metropolitalnej,
- Zarząd Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach,
- Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach,

- Miejski Zarząd Ulic i Mostów w Tarnowskich Górach,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach Oddział w Lublińcu,
- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie,
- Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Tarnowskich Górach,
- Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Katowicach,
- Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Śląski Oddział Regionalny w Częstochowie,
- Główny Urząd Statystyczny.

2. Charakterystyka powiatu tarnogórskiego

Powiat tarnogórski leży w środkowo-północnej części województwa śląskiego, na obrzeżu aglomeracji Śląskiej. Od zachodu graniczy z powiatem gliwickim oraz powiatem strzeleckim (województwo opolskie), od południa z miastami na prawach powiatu tj. Gliwicami, Zabrzem, Bytomiem i Piekarami Śląskimi, od wschodu z powiatem będzińskim oraz powiatem myszkowskim, a od północy z powiatem lublinieckim.

Powiat zajmuje powierzchnię 644 km² (64 419 ha), co daje mu 10 pozycję wśród 17-stu powiatów ziemskich województwa śląskiego (wg GUS, stan na 31.12.2021 r.).

W skład powiatu wchodzi 9 gmin, w tym 4 miejskie i 5 wiejskich tj.:

- miasta (gminy miejskie): Kalety, Miasteczko Śląskie, Radzionków, Tarnowskie Góry,
- gminy wiejskie: Krupski Młyn, Ożarowice, Świerklaniec, Tworóg, Zbrosławice.

Pod względem powierzchni największą gminą w powiecie są Zbrosławice a najmniejszą Radzionków.

Rysunek 1 Lokalizacja powiatu tarnogórskiego na tle województwa śląskiego.

Źródło: pl.wikipedia.org

Powiat tarnogórski miał na koniec 2021 roku 140 941 mieszkańców, z czego 51,5% stanowią kobiety, a 48,5% mężczyźni. W latach 2002-2021 liczba mieszkańców zmalała o 1,1%. Średni wiek mieszkańców wynosi 43,1 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa śląskiego oraz nieznacznie większy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

W 2020 roku zarejestrowano 1 847 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 1 126 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla powiatu tarnogórskiego 721. W tym samym roku 26 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 67 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące -41.

59,4% mieszkańców powiatu tarnogórskiego jest w wieku produkcyjnym, 17,4% w wieku przedprodukcyjnym, a 23,2% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

W powiecie tarnogórskim w roku 2020 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 16 899 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 12 535 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 967 nowych podmiotów, a 512 podmioty zostały wyrejestrowane. Na przestrzeni lat 2009-2020 najwięcej (1 419) podmiotów zarejestrowano w roku 2010, a najmniej (967) w roku 2020. W tym samym okresie najwięcej (1 266) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2011 roku, najmniej (512) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2020 roku.

Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (16 152) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 1,3% (225) podmiotów jako

rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 23,7% (4 004) podmiotów, a 75,0% (12 670) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w powiecie tarnogórskim najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (24,5%) oraz Budownictwo (14,4%).

Przez teren powiatu przebiegają drogi krajowe DK11 (Bytom-Lubliniec-Ostrów Wielkopolski-Poznań-Kołobrzeg) i DK78 (Chałupki- Chmielnik), a także droga ekspresowa S1 (Pyrzowice-Mysłowice) oraz autostrada A1 (Ostrawa-Gdańsk). Na terenie gminy Ożarówice znajduje się lotnisko – MPL Katowice-Pyrzowice.

W Tarnowskich Górach zlokalizowana jest jedna z największych stacji rozrządowych w Europie.

W szczytowym okresie swojej świetności, w latach 80 ubiegłego wieku, tarnogórski węzeł kolejowy był największą towarową stacją rozrządową w Polsce - przeważnie odprawiał ok. 5.5 tys. wagonów w ciągu doby, a możliwości pozwalały na odprawienie nawet 7 tys. Obecnie stacja wysyła ok. 2,5 tys. wagonów, pozostając drugą pod względem wielkości w Polsce - po Wrocławiu Brochowie, a przed Poznaniem Franowem i Warszawą Pragę.

Kopalnia rud ołowiu, srebra i cynku wraz z systemem gospodarowania wodami podziemnymi w Tarnowskich Górach została wpisana na Listę światowego dziedzictwa w myśl Konwencji w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego. Wpis na Listę jest potwierdzeniem wyjątkowej powszechnej wartości dobra kulturowego lub przyrodniczego, które zasługuje na ochronę dla dobra całej ludzkości. UNESCO zakwalifikowano ostatecznie 28 obiektów pogórnich, w tym: kompleks podziemi po dawnym górnictwie rud ołowiu, srebra i cynku; dwie sztolnie: Głęboką Sztolnię Fryderyk, Sztolnię Boże Wspomóż; liczne szyby górnicze, w tym trzy będące częścią podziemnej trasy turystycznej w Zabytkowej Kopalni Srebra i dwa w Sztolni Czarnej Pstrąga, pierwotny rejon założenia Kopalni Fryderyk w dzielnicy Bobrowniki Śląskie, krajobraz pogórnicy z XIX wieku, krajobraz pogórnicy Srebrnej Góry, Park Miejski, hałdę popłuczkową dawnej Kopalni Fryderyk oraz Stację Wodociągową Staszic wraz z kompleksem podziemnych komór.

3. Cel nadrzędny i priorytety ekologiczne określone Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016 –2020 z perspektywą do 2024 roku oraz Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2021 –2024 z perspektywą do 2029 roku

Przy zastosowaniu wielu kryteriów środowiskowych, społecznych i gospodarczych w czasie opracowywania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do 2024 roku dokonano wyboru celów średniookresowych do 2024 roku i zadań w zakresie poszczególnych komponentów środowiskowych, są to głównie:

Priorytet ekologiczny I – jakość powietrza, cel długoterminowy: poprawa jakości powietrza oraz wzrost wykorzystania energii z odnawialnych źródeł,

Priorytet ekologiczny II – jakość wód powierzchniowych i podziemnych, cel długoterminowy: osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych,

Priorytet ekologiczny III – gospodarka odpadami, cel długoterminowy: usunięcie odpadów niebezpiecznych poprzez unieszkodliwienie i rekultywację terenu po Zakładach Chemicznych,

Priorytet ekologiczny IV – zasoby przyrodnicze powiatu, cel długoterminowy: ochrona dziedzictwa przyrodniczego i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych,

Priorytet ekologiczny V – klimat akustyczny i pola elektromagnetyczne, cel długoterminowy: poprawa klimatu akustycznego poprzez obniżenie hałasu do poziomu obowiązujących standardów. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi,

Priorytet ekologiczny VI – zapobieganie poważnym awariom, cel długoterminowy: ochrona przed skutkami poważnej awarii,

Priorytet ekologiczny VII – kopaliny i gleby, cel długoterminowy: zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem oraz rekultywacja terenów zdegradowanych,

Priorytet ekologiczny VIII – edukacja ekologiczna, cel długoterminowy: wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu.

Natomiast dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do 2029 roku dokonano wyboru następujących celów w obszarach interwencji:

1. Przeciwdziałanie zmianom klimatu oraz likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza

Cel 1. Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego,

Cel 2. Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich.

2. Zagrożenia hałasem

Cel 1. Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

3. Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód

Cel 1. Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

4. Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki w obiegu zamkniętym

Cel 2. Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska.

5. Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu

Cel 2. Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska.

6. Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

Cel 2. Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska.

7. Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb oraz zarządzanie zasobami geologicznymi

Cel 1. Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

8. Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji

Cel 4. Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa.

9. Kontrola i zarządzanie ochroną środowiska

Cel 5. Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

Celem niniejszego Raportu jest określenie czy zaplanowane zadania na lata 2020 i 2021 zostały zrealizowane i czy zostały osiągnięte efekty ekologiczne.

W związku z tym w dalszej części opracowania w zestawieniach tabelarycznych zobrazowano, jak przebiegała realizacja planowanych zadań w wyznaczonym czasookresie.

W Programie Ochrony Środowiska w harmonogramach realizacji zadań wyszczególnia się dwie grupy zadań:

- Zadania własne – realizowane bezpośrednio przez Powiat Tarnogórski, ich realizacja jest związana bezpośrednio z wkładem finansowym Powiatu oraz środkami pozyskanymi z zewnątrz,
- Zadania monitorowane – realizowane przez jednostki tj. Gminy powiatu tarnogórskiego, Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddziału w Katowicach, Marszałka Województwa Śląskiego, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, Nadleśnictwa Zawadzkie, Brynek, Rudziniec, Świerklaniec, Koszęcin, Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Przedsiębiorstwo Komunikacji Metropolitalnej, Zarząd Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach, Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach, Miejski Zarząd Ulic i Mostów w Tarnowskich Górach, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach Oddział w Lublińcu, Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Tarnowskich Górach, Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Katowicach, Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Śląski Oddział Regionalny w Częstochowie, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Biorąc pod uwagę fakt, iż w Programie Ochrony Środowiska pojawiają się zadania należące do każdej z dwóch wymienionych wyżej grup, dane do opracowania niniejszego Raportu pochodzą nie tylko z Powiatu Tarnogórskiego i jego jednostek, ale także z instytucji wymienionych na listach przedsięwzięć przewidzianych do realizacji, jako jednostki odpowiedzialne za ich wykonanie.

W tym celu autorzy niniejszego „Raportu...” wyspecyfikowali pisemne prośby o udzielenie informacji do jednostek mających wpływ na realizację poszczególnych zadań, a uzyskane informacje zostały wykorzystane w raporcie z realizacji zadań zapisanych w Programie Ochrony Środowiska w częściach dotyczących zadań monitorowanych.

4. (część I) Cele główne oraz zadania określone w Programie Ochrony Środowiska Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024

4.1. Ochrona klimatu i powietrza

W zakresie ochrony powietrza w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do 2024 roku założono realizację 6 zadań.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań dotyczących ochrony jakości powietrza na terenie powiatu tarnogórskiego w 2020 roku w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 1 Stan realizacji zadań w zakresie ochrony powietrza na terenie powiatu tarnogórskiego w 2020 roku

Cel długoterminowy		
Poprawa jakości powietrza oraz wzrost wykorzystania energii z odnawialnych źródeł.		
L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań
1.	Wdrożenie działań wynikających z przyjętych Programów Ochrony Powietrza	Powiat Tarnogórski w ramach wdrożenia działań wynikających z przyjętego Programu Ochrony Powietrza dla województwa śląskiego realizował działania SIsSI_CZM Ograniczenie emisji wtórnej poprzez czyszczenie dróg na mokro na długości 53,254 km. Koszt poniesiony w 2020 roku wyniósł 42 295,90 zł. Zadanie realizowane przez Zarząd Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach.
2.	Zmiana systemu ogrzewania na bardziej efektywny ekologicznie i energetycznie, w tym wymiana ogrzewania węglowego na gazowe, olejowe lub inne bardziej ekologiczne. Termomodernizacja budynków	<p>Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach wykonało następujące zadania związane z termomodernizacją:</p> <ul style="list-style-type: none"> Termomodernizacja budynku szkoły Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Tarnowskich Górach, ul. Sienkiewicza 2, poniesione koszty na realizację zadania: 3 029 974,33 zł brutto. Termomodernizacja budynku Domu Pomocy Społecznej "Przyjaźń" w Tarnowskich Górach, ul. Włoska 24 (zadanie w trakcie realizacji), poniesione koszty na realizację zadania: 1 349 522,68 zł brutto. <p>Poniższe inwestycje przewidziane są do realizacji w późniejszych latach:</p> <ul style="list-style-type: none"> Termomodernizacja budynku Domu Pomocy Społecznej w Łubiu – Poprawa warunków pobytu pensjonariuszy, ograniczenie kosztów funkcjonowania jednostki. Termomodernizacja Zespołu Szkół Budowlano-Architektonicznych w Tarnowskich Górach. Termomodernizacja budynku Zarządu Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach wraz z instalacją fotowoltaiki. <p>Zgodnie z informacjami WFOŚiGW w Katowicach w 2020 roku w ramach programu Czyste Powietrze mieszkańcy powiatu tarnogórskiego podpisali 360 umów na wymianę źródła ciepła, 100 umów na termomodernizację, 46 umów na montaż instalacji OZE (rekuperacja oraz instalacje fotowoltaiczne).</p> <p>Z danych uzyskanych z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z programu „Mój Prąd” dla Powiatu Tarnogórskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> w I naborze złożono 201 wniosków na łączną kwotę dotacji 1 001 500,00 zł.

		<ul style="list-style-type: none"> • w II naborze złożono 10601 wniosków na łączną kwotę dotacji 5 299 500,00 zł. • w III naborze złożono 120 wniosków na łączną kwotę dotacji 360 000,00 zł. <p>Gmina Kalety 330 wniosków o dofinansowanie do wymiany źródeł ciepła na zakup pomp i kotłów grzewczych (ok. 99% wszystkich wniosków), oraz instalacji PV (ok. 50% wszystkich wniosków). Łączna kwota dofinansowania udzielona mieszkańcom wynosi 4,5 mln zł.</p> <p>Gmina Krupski Młyn dofinansowanie na wykonanie 8 instalacji odnawialnych źródeł energii – 6 instalacji fotowoltaicznych oraz 2 instalacji pomp ciepła w budynkach indywidualnych mieszkańców. Koszt 170 654,33 zł, w tym dofinansowanie 131 988,65 zł.</p> <p>Gmina Miasteczko Śląskie w roku 2020 gmina realizowała program w zakresie ograniczenia niskiej emisji pn.: „Modernizacja źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych w ramach programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Miasteczko Śląskie – etap III”. Udzielono dotacji w zakresie likwidacji źródła ciepła opalanego paliwem stałym w 100 budynkach. Suma udzielonych dotacji wyniosła 720 000,00 zł.</p> <p>Gmina Tarnowskie Góry przyjęła regulamin udzielania osobom fizycznym dotacji celowych do wymiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych przyjęty Uchwałą Nr XXIX/320/2020 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie zasad udzielania osobom fizycznym dotacji celowych na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej do wymiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych na terenie miasta Tarnowskie Góry.</p> <p>W 2020 roku zmodernizowano 115 kotłowni w kwocie 915 960,76 zł, ocieplono 35 budynków w kwocie 367 500 zł.</p> <p>Gmina Radzionków, mając na celu wsparcie rozwoju energetyki ze źródeł odnawialnych, podjęła działania na rzecz uruchomienia programu pn. „Poprawa jakości powietrza poprzez zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w wytwarzaniu energii na terenie Gminy Radzionków”. W rezultacie przeprowadzenia konkursu na przyznanie finansowego wsparcia do zakupu i montażu OZE z tzw. środków unijnych, do realizacji zostały wybrane zaledwie cztery spośród ponad setki złożonych wniosków. Wobec braku pozytywnej decyzji organizatora konkursu w stosunku do projektu gminy, mieszkańcy planujący zakup i montaż odnawialnych źródeł energii musieli odłożyć swoje plany związane z uzyskaniem dotacji z Gminy Radzionków.</p> <p>Gmina Świerklaniec w 2020 roku realizowała program działań w zakresie niskiej emisji poprzez udzielenie mieszkańcom łącznie 100 dotacji celowych na wymianę nieekologicznych źródeł ciepła. Łącznie wydatkowo z tego tytułu kwotę 515 776,71 zł.</p> <p>Gmina Tworóg w 2020 roku kontynuowała realizację projektu pn: Odnawialne źródła energii poprawą jakości środowiska naturalnego na terenie Gmin Partnerskich: Tarnowskie Góry, Gaszowice, Jejkowice, Lyski, Krupski Młyn, Kuźnia Raciborska, Nędza, Lelów, Psary, Sośnicowice, Tworóg.</p> <p>Gmina Zbrosławice w 2020 roku realizowała zadanie pn. „Budowa odnawialnych źródeł energii w Gminie Zbrosławice – etap II”. W ramach przedsięwzięcia wykonano 26 szt. instalacji fotowoltaicznych oraz 13 szt. pomp ciepła na terenie nieruchomości osób fizycznych. Łączna wartość udzielonych dotacji dla instalacji fotowoltaicznych to kwota 408 329,37 zł, a dla pomp ciepła kwota 217 000,00 zł. Gmina realizowała w 2020 roku program dotacji dla mieszkańców w zakresie</p>
--	--	---

		<p>niskiej emisji. Udzielono 39 dotacji na wymianę kotłów na kwotę 100 157 zł.</p> <p>Gmina Ożarówice nie realizowała w 2020 roku inwestycji związanych z termomodernizacją obiektów użyteczności publicznej oraz wymianą źródeł emisji, w tym dotacje i dofinansowania (pismo z dnia 27 czerwca 2022 r. znak: PP.1431.11.2022).</p> <p>W 2020 roku Gminy z terenu powiatu realizowały projekt: „Odnawialne źródła energii poprawą jakości środowiska naturalnego na terenie Gmin Partnerskich”. W maju 2018 roku podpisane zostało pomiędzy Gminą Krupski Młyn a gminami Tarnowskie Góry, Lelów, Gaszowice, Tworóg, Psary, Kuźnia Raciborska, Jejkowice, Lyski i Nędza. Porozumienie reguluje zasady współpracy oraz prawa i obowiązki partnerów przy wnioskowaniu, realizacji i rozliczaniu projektu. Zgodnie z porozumieniem liderem partnerstwa jest Gmina Tarnowskie Góry. Projekt obejmuje budowę odnawialnych źródeł energii na terenie 11 gmin partnerskich. Finalnie w ramach prac wykonanych zostanie 109 instalacji fotowoltaicznych o łącznej mocy minimum 443,50 kWp, 6 instalacji solarnych o łącznej mocy minimum 17,67 kW, 37 instalacji pomp ciepła o łącznej mocy 416,40 kW oraz 11 pieców na biomasę o łącznej mocy 175 kW. Koszt prac wyniesie 3 268 372,59 zł.</p>
3.	Stworzenie podstaw planistycznych i organizacyjnych dla dalszej rozbudowy sieci gazowych.	<p>W 2020 roku Polska Spółka Gazownictwa zrealizowała zakres rzeczowy związany z rozbudową gazociągów i przyłączeniem nowych odbiorców:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gazociągi ś/c – 8 666,0 m • Gazociągi n/c – 1 002,1 m • Przyłącza ś/c – 2 337,7 m • Przyłącza n/c – 320,2 m • Razem ilość wykonanych przyłączy 383 szt. <p>Rozbudowa sieci gazowej jest realizowana na bieżąco w miarę zgłaszanych potrzeb w ramach procesu przyłączeniowego a wszelkie inwestycje związane z rozbudową sieci gazowej na ww. terenach będą realizowane w miarę występowania przyszłych potencjalnych odbiorców o warunki techniczne podłączeni do sieci gazowej i spełniające warunek opłacalności ekonomicznej.</p> <p>Ogółem stan sieci na koniec 2020 roku wygląda następująco:</p> <p>Ogółem sieć gazowa z przyłączami (m) 423 644</p> <p>Sieć wysokiego ciśnienia bez przyłączy (m) 572</p> <p>Sieć podwyższonego średniego ciśnienia bez przyłączy (m) 14 941</p> <p>Sieć średniego ciśnienia bez przyłączy (m) 174 834</p> <p>Sieć niskiego ciśnienia bez przyłączy (m) 119 977</p> <p>Przyłącza gazowe (m) 113 320</p> <p><u>w tym:</u></p> <p>średniego ciśnienia (m) 57 687</p> <p>niskiego ciśnienia (m) 55 633</p>
4.	Zintensyfikowanie ruchu rowerowego poprzez likwidację barier technicznych i tworzenie nowych ścieżek rowerowych.	<p>Zarząd Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach w 2020 roku realizował zadanie „Budowa ścieżki rowerowej na odcinku Laryszów – Miedary” (Nr drogi 3218S). Zadanie rozpoczęto w roku 2019. Koszt zadania poniesiony w roku 2020 to kwota 1 010 416,00 zł. Zadanie dofinansowane przez Wojewodę Śląskiego z Funduszu Dróg Samochodowych i Gminę Zbrosławice.</p>

5.	Budowa, przebudowa, modernizacja/poprawa stanu technicznego dróg.	<p>Zarząd Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach zmodernizował w 2020 roku drogi powiatowe na długości 6 596 mb, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa drogi 3200S ul. Wyzwolenia w m. Ossy – 400 mb, • Modernizacja nawierzchni jezdni z odbudową poboczy drogi powiatowej nr 3250S ul. Koszęcińskiej w Kaletach – 615 mb, • Modernizacja nawierzchni jezdni drogi powiatowej nr 2352S ul. Drozdka w Kaletach – 275 mb, • Modernizacja nawierzchni jezdni wraz z odbudową podbudowy oraz poboczy drogi powiatowej nr 3248S ul. Kaletańskiej w Mikolesce – 2 086 mb, • Modernizacja nawierzchni jezdni drogi powiatowej nr 3252S ul. Dworcowej w Miasteczku Śląskim – 1 120 mb, • Modernizacja nawierzchni jezdni drogi powiatowej nr 3235S ul. Tarnogórska w Krupskim Młynie – 600 mb, • Modernizacja nawierzchni jezdni drogi powiatowej 3218S ul. Dworcowa w Laryszowie – 1500 mb. <p>Remonty nawierzchni wykonano w oparciu o przeprowadzony uprzednio przegląd stanu technicznego dróg. Zakres rzeczowy jak również technologię naprawy dostosowano do stopnia zdegradowania nawierzchni poszczególnych odcinków dróg wraz z uwzględnieniem natężenia ruchu na odcinkach dróg powiatowych. Na remonty częściowe dróg powiatowych we wszystkich gminach wydano łącznie 437 271,86 zł. Wykonano również modernizację nawierzchni jezdni dróg powiatowych w łącznej kwocie 1 590 228,01 zł.</p> <p>Wykonane modernizacje nawierzchni bitumicznych jezdni dróg powiatowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworóg ul. Kaletańska w Mikolesce 790 228,14 zł, • Kalety ul. Koszęcińska 168 067,20 zł, ul. Ks. Drozdka 81 469,00 zł, • Miasteczko Śląskie ul. Dworcowa 378 465,47 zł, • Krupski Młyn ul. Tarnogórska 171 971,20 zł. <p>Wykonawcą robót związanych z remontami częściowymi nawierzchni na terenie powiatu Tarnogórskiego była firma OLS Sp. z o.o. z siedzibą w Lublińcu oraz Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe LARIX Sp. z o.o. z siedzibą w Lublińcu.</p> <p>Przedstawione kwoty nie obejmują kosztów robót przeprowadzonych przez własne brygady masą na zimno i gorąco.</p> <p>W roku 2020 realizowano zadania inwestycyjne wg poniższego zestawienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa chodnika w ciągu ul. 3 Maja w Świerkłańcu i ul. Lasowickiej w Nowym Chechle. Koszt zadania to 100 499,99 zł. • Przebudowa mostu drogowego w ciągu DP 3222S ulica Mickiewicza w Zbrosławicach. Koszt poniesiony w 2020 r. to kwota 200 000,00 zł. Zakończenie w roku 2021. • Przebudowa ulicy Powstańców w Tarnowskich Górach. Koszt poniesiony w 2020 to kwota 2 528 756,58 zł. Zakończenie realizacji w roku 2021. Zadanie posiada dofinansowanie Wojewody Śląskiego z Funduszu Dróg Samochodowych oraz Gminy Tarnowskie Góry. • Rozbudowa DP 3210S i DP 3207S ul. Główna w Zendku. Koszt poniesiony w 2020 to kwota 2 039 562,57 zł. Zakończenie realizacji w roku 2021. Zadanie posiada
----	---	---

		<p>dofinansowanie Wojewody Śląskiego z Funduszu Dróg Samorządowych oraz Gminy Ożarówice.</p> <p>W roku 2020 wyremontowano nawierzchnie chodników w poniższych lokalizacjach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tarnowskie Góry ul. Kościelna, ul. Witosza, ul. Grodzka/Skłódowskiej, ul. Grodzka – przy przejeździe kolejowym, Radzionków ul. Św. Wojciecha, Jasiona ul. Pyskowska, Miasteczko Śl. ul. Rubinowa, Ożarówice ul. Tarnogórska • w Zbroslawicach w ciągu ul. Oświęcimskiej oraz ul. Wolności. Remonty chodników wykonano w kwocie 529 279,43 zł (w tym budżet partycypacyjny). Koszt prac to kwota 39 500,00 zł. <p>Wykonano w 2020 roku remont obiektów mostowych zlokalizowanych w ciągu ulicy Gliwickiej i Oświęcimskiej w Zbroslawicach. Całkowity koszt prac to 124 653,12 zł.</p> <p>Celem uniknięcia dalszej degradacji nawierzchni w miejscach połączeń nawierzchni bitumicznych wykonano prace z uszczelnieniem szczelin masą na gorąco. Kwota wykonanych prac to 99 960,00 zł.</p> <p>Remont ronda im. Ks. Popiełuszki w Radzionkowie, którego nawierzchnia z kostki granitowej została zdeformowana i uległa wykruszeniu, zlecono wymianę jej na nawierzchnię z betonu nawierzchniowego. Całkowity koszt prac to kwota 157 119,66 zł.</p> <p>Ujawnione po przeglądach rocznych usterki i niedrożności przepustów pod drogami powiatowymi wskazały konieczność pilnych remontów 6 sztuk przepustów. Prace wykonano w lokalizacjach Zbroslawice ul. Mickiewicza 2 szt., Zbroslawice ul. Wolności, Zbroslawice ul. Jasionowa (Księży Las), Zbroslawice ul. Gliwicka (Boniewice), Zbroslawice ul. Polna (Kamieniec). Kwota wydatkowana na pokrycie kosztów ich naprawy to 399 087,47 zł.</p> <p>W okresie od kwietnia do października realizowane w roku 2020 wykonano średnio ok. 12 cykli czyszczenia jezdni, na pow. ok. 2 837 890 m² co daje łącznie ok. 489 291 m jezdni ograniczonych krawężnikami.</p> <p>Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach</p> <p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie dokumentacji projektowej celem przebudowy ulicy Mickiewicza w Świątoszowicach, • Remont i przebudowa drogi 3271S w Radzionkowie w zakresie budowy ciągu pieszo rowerowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą <p>nie zostały zrealizowane w okresie raportowania.</p> <p>Na odcinkach dróg krajowych będących w zarządzie GDDKiA O/Katowice na terenie powiatu tarnogórskiego wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • DK11 (km 550+700 – km 576+030) i DK78 (km 71+987 – km 78+046): <ul style="list-style-type: none"> - 2020 r.– dwukrotne koszenie rowów i poboczy oraz koszenie uzupełniające, czyszczenie rowów przydrożnych – 6216,6 mb, • DK78 (km 60+604–km 64+734; km 67+300–km 69+718) i DK94 (km 246+000–km 256+223) i A1c (km 10+507–km
--	--	--

		<p>12+533; km 12+846-km 19+832) i A1d (km 0+000-km 0+587) i A1(km 474+350-km 475+330):</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2020 r. dwukrotne koszenie poboczy i rowów wzdłuż DK94 i DK78 na długości 13,7 km, trzykrotne koszenie poboczy i rowów wzdłuż A1 na długości 10,5 km, usunięto 25 szt. drzew, nasadzono 393 szt. drzew, • DK78 (km 78+046–km 92+430) i S1b (km 0+000–km 0+950): <ul style="list-style-type: none"> - 2020 r. – dwukrotne koszenie poboczy, usunięto 6 szt. drzew, • A1 odc. I (km 459+200–474+350)– w III kwartale 2021 zlecono koszenie traw (skarpy i pas rozdziału), prace pielęgnacyjno-konserwacyjne zieleni przydrożnej wykonywane były w ramach gwarancji inwestycji. <p>Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach w 2020 roku nie realizował zadań obejmujących budowę lub przebudowę dróg wojewódzkich. W ramach bieżącego utrzymania zieleni przydrożnej zostało wykonane 2 skoszenie poboczy oraz prace pielęgnacyjne polegające na przycinie drzew i krzewów.</p> <p>Miejski Zarząd Ulic i Mostów w Tarnowskich Górach zrealizował następujące działania w latach 2020-2021 na terenie gminy Tarnowskie Góry, wraz z ich zakresem, źródłem finansowania i poniesionymi kosztami, dotyczących działań polegających na bieżących remontach, modernizacjach i budowie nowych dróg, chodników oraz infrastruktury mostowej w ich ciągach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbudowa ul. Sobieskiego i Opolskiej – etap 1 oraz 2 – przebudowa jezdni i chodników, koszt 2 580 955,64 zł, źródło finansowania – budżet własny Gminy, dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg i Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, • rozbudowa ul. Strzeleckiej i Stalmacha – 2 etap - przebudowa jezdni i chodników, koszt 427 491,35 zł, źródło finansowania – budżet własny Gminy, • budowa chodnika ul. Wiejska – Sielanka – 2 etap – budowa chodnika, koszt 122 368,30 zł, źródło finansowania – budżet własny Gminy, dofinansowanie z Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, • budowa chodnika przy ul. Nowej i Torowej – 3 etap - budowa chodnika, koszt 248 832,77 zł, źródło finansowania – budżet własny Gminy, dofinansowanie z Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, • budowa chodnika przy ul. Saperów – 1 etap – budowa chodnik, koszt 185 014,03 zł, źródło finansowania – budżet własny Gminy, dofinansowanie z Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, • rewaloryzacja parku Miejskiego w Tarnowskich Górach przy ul. Bałtyckiej – remont nawierzchni jezdni, koszt 608 447,48 zł, źródło finansowania – budżet własny Gminy, • przebudowa ul. Górniczej i Bondkowskiego – przebudowa jezdni i chodników – koszt 279 182,10 zł, źródło finansowania – budżet własny Gminy, dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, • przebudowa ul. Królika i Szymały – przebudowa jezdni i chodników – koszt 846 617,98 zł, źródło finansowania –
--	--	---

		<p>budżet własny Gminy, dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonanie nakładek asfaltobetonowych – koszt 1 257 415,24 zł, źródło finansowania – budżet własny Gminy, • utrzymanie bieżące (remonty) chodników – koszt 718 476,99 zł, źródło finansowania – budżet własny Gminy, <p>utrzymanie bieżące (remonty) nawierzchni jezdni 2 305 631,56 zł, źródło finansowania – budżet własny Gminy.</p>
6.	Wdrażanie projektów z zastosowaniem odnawialnych i alternatywnych źródeł energii	Zadanie szczegółowo opisane w punkcie 1 niniejszej tabeli.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu tarnogórskiego, 2022

4.2. Zagrożenia hałasem

W zakresie oddziaływania hałasu w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do 2024 roku założono realizację 4 zadań.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań dotyczących oddziaływania hałasu na terenie powiatu tarnogórskiego w 2020 roku w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 2 Stan realizacji zadań dotyczących zagrożeń hałasem na terenie powiatu tarnogórskiego w 2020 roku

Cel długoterminowy		
Poprawa klimatu akustycznego poprzez obniżenie hałasu do poziomu obowiązujących standardów.		
L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań
1.	Poprawa stanu technicznego dróg.	Zadanie szczegółowo omówione w rozdziale ochrona klimatu i powietrza.
2.	Ograniczenie uciążliwości akustycznej w miejscach występowania szczególnych uciążliwości akustycznych dla mieszkańców poprzez: budowę ekranów akustycznych, stosowanie mat antywibracyjnych, wykopów, tuneli, tworzenie pasów zieleni przy głównych trasach komunikacyjnych, zwiększenie izolacyjności akustycznej budynków.	<p>Gmina Miasteczko Śląskie W 2020 roku na terenie gminy powstały następujące zieleńce;</p> <ul style="list-style-type: none"> • skwer seniora przy ul. Metalowej, • miejsce wypoczynku i rekreacji w Sołectwie Brynica, • ustanowiono nowy pomnik przyrody Buk „RUBIN”. <p>Gmina Tarnowskie Góry Na Osiedlu Przyjaźń w Dzielnicy Stare Tarnowice, przy ulicy Morcinka wybudowany został park rekreacyjny. W ramach zagospodarowania tego terenu zostały wybudowane alejki z nową zielenią, ławki, wybieg dla psów oraz amfiteatr. W pozostałych gminach nie powstały nowe parki ani zieleńce.</p> <p>Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad przy DK 78 w 2020 roku nasadzone 393 szt. drzew.</p> <p>Zarząd Dróg Wojewódzkich nie usunął ani nie posadził nowych zadrzewień.</p> <p>Zarząd Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach w 2020 roku dokonał następujących nasadzeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gmina Zbrosławice – wykonanie nasadzeń drzew (51 szt.) • Gmina Tarnowskie Góry - wykonanie nasadzeń drzew (28 szt.) + 17 szt. • Gmina Kalety - wykonanie nasadzeń drzew (10 szt.) • Gmina Radzionków - wykonanie nasadzeń drzew (28 szt.) + 120 szt. • Gmina Ożarówice - wykonanie nasadzeń drzew (2 szt.) + 125 szt. • Gmina Miasteczko Śląskie - wykonanie nasadzeń drzew (3 szt.) • Gmina Świerklaniec - wykonanie nasadzeń drzew (2 szt.)
3.	Przeprowadzenie edukacji ekologicznej oraz promocja: komunikacji zbiorowej i transportu rowerowego.	Powiat Tarnogórski, jednostki organizacyjne Powiatu Tarnogórskiego oraz inne organy prowadziły działania edukacyjne, które zostały szczegółowo opisane w dziale opisującym edukację ekologiczną.

4.	Ochrona mieszkańców przed hałasem z instalacji przemysłowych przez wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu.	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach w 2020 roku nie wydawało decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu dla przedsiębiorców.
----	---	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu tarnogórskiego, 2022

4.3. Pola elektromagnetyczne

W zakresie oddziaływania pól elektromagnetycznych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do 2024 roku założono realizację 1 zadania.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadania dotyczącego oddziaływania pól elektromagnetycznych na terenie powiatu tarnogórskiego w 2020 roku w zakresie zadań własnych.

Tabela 3 Stan realizacji zadań dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi na terenie powiatu tarnogórskiego w 2020 roku

Cel długoterminowy		
Ochrona przed polami elektromagnetycznymi		
L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań
1.	Ochrona mieszkańców powiatu przed promieniowaniem elektromagnetycznym przez weryfikację składanych zgłoszeń instalacji wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne.	W 2020 roku przyjęto 4 nowe zgłoszenia źródeł promieniowania elektromagnetycznego oraz przyjęto 20 aktualizacji zgłoszeń. W 2020 roku WIOŚ kontrolował 2 stacje bazowe w zakresie poziomów pól elektromagnetycznych - Stację Bazową Orange 33277 przy ulicy Opatowickiej oraz Stację Bazową T-Mobile 53612 przy ulicy Legionów w Tarnowskich Górach.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu tarnogórskiego, 2022

4.4. Gospodarowanie wodami

W zakresie gospodarowania wodami w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do 2024 roku założono realizację 10 zadań.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań dotyczących gospodarowania wodami na terenie powiatu tarnogórskiego w 2020 roku w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 4 Stan realizacji zadań w zakresie gospodarowania wodami na terenie powiatu tarnogórskiego w 2020 roku

Cel długoterminowy Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych.		
L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań
1.	Kontrola podmiotów gospodarczych posiadających pozwolenia wodno-prawne pod kątem przestrzegania norm i wytycznych zapisanych w tych decyzjach.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach na terenie powiatu tarnogórskiego dokonał kontroli podmiotów gospodarczych w ramach przestrzegania warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi. Kontrolą objęto 20 zakładów (pismo WIOŚ w Katowicach z dnia 23.06.2022 r. znak DCIN.7016.14.2022.JM.).
2.	Budowa i modernizacja oczyszczalni ścieków.	Gmina Zbrosławice wykonała modernizację oczyszczalni ścieków w Przechlebiu – etap I – wydatkowano: 81 135,99 zł,
3.	Budowa sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu.	Gmina Kalety wykonała: <ul style="list-style-type: none"> Projekt rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej podciśnieniowej w ulicy Lubszeckiej w Kaletach. Koszt projektu – 5 000,00 zł, Projekt rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej podciśnieniowej w ulicy Rzecznej – połączenie do ul. Łowieckiej. Koszt projektu – 9 750,00 zł. Gmina Krupski Młyn Gmina realizuje zadanie Ochrona dorzecza Małej Panwi poprzez rozbudowę i modernizację gospodarki wodno – ściekowej - etap II - realizacja projektu na terenie Gminy Krupski Młyn – Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Krupski Młyn Zadanie obejmuje uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Krupski Młyn. Zakres zadania obejmuje budowę i rozbudowę sieci wodociągowej, modernizację ujęć wody i przepompowni ścieków w zakresie zasilania ze źródeł odnawialnych, modernizację istniejącej i budowę nowej sieci kanalizacji sanitarnej (grawitacyjnej i tłocznej), budowę kanalizacji deszczowej oraz modernizację istniejącej oczyszczalni ścieków przy ulicy Tarnogórskiej w Krupskim Młynie. W skład systemów kanalizacji sanitarnej będą wchodzić rozwiązania grawitacyjne, tłoczne i przepompownie ścieków. W zakresie sieci wodociągowej założono budowę i rozbudowę sieci wodociągowej. Po wypowiedzeniu umowy o dofinansowanie projektu kwotą 3,75 mln zł z RPO WSL, w lutym 2020 roku złożony został kolejny wniosek o dofinansowanie projektu w ramach RPO WSL 2014-2020-poddziałanie 5.1.1. 4.06.2020 roku wniosek został pozytywnie oceniony

		<p>pod względem formalnym a po pozytywnej ocenie merytorycznej w grudniu 2020 roku podpisano umowę na dofinansowanie projektu w kwocie 6.071.195,98 zł. Termin zakończenia prac planuje się na 2023 rok. W grudniu 2020 roku ogłoszono przetarg na wykonanie prac.</p> <p>Na przełomie 2019 i 2020 roku wykonano I część prac: budowę głównego kolektora ścieków sanitarnych wraz z kolektorami bocznymi oraz nowych przyłączy do budynków, przepompowni tymczasowej (funkcjonującej do czasu zakończenia budowy całości kanalizacji na terenie miejscowości Ziętek), odcinka kanalizacji tłocznej, wykonanie rozdzielni elektrycznej, wykonanie projektu elektrycznego, nadzory w branży sanitarnej i elektrycznej, promocję projektu i zakup pompy zapasowej. Prace zakończyły się w styczniu 2020 roku. Prace sfinansowane zostały ze środków umorzenia pożyczek z WFOŚiGW w Katowicach i ze środków własnych gminy. Koszt prac wyniósł 394 842,07 zł (wydatek po odliczeniu Vat). Ponadto wykonano odcinek kanalizacji deszczowej wraz z wpustami ulicznymi. Koszt prac w wysokości 57 329 zł sfinansowano ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Pozostałe prace planowane są do realizacji w ramach środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych otrzymanych w III naborze. Prace planuje się do wykonania w 2023 roku.</p> <p>Gmina Radzionków w 2020 roku zrealizowała zadanie: Budowa sieci kanalizacyjnej w ul. Ogrodowej i ul. Zejera.</p> <p>Gmina Tarnowskie Góry zrealizowała następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Cmentarnej w Tarnowskich Górach - długość sieci 974,74 m - koszt realizacji 1 069 430,69 zł, w tym 774 463,19 zł z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (dalej: RFIL). • Budowa kanalizacji ogólnospławnej w rejonie ul. Królowej Jadwigi, etap III - ul. Jana Kazimierza w Tarnowskich Górach, - długość sieci 708,40 m - koszt realizacji 500 060,64 zł, w tym 49 7431,11 zł z RFIL3. • Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Zgrzebnioka w Tarnowskich Górach, - długość sieci 332,40 m - koszt realizacji 176 584,62 zł, w tym 152 710,36 zł z RFIL4. • Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Grodzkiej w Tarnowskich Górach, - długość sieci 157,81 m - koszt realizacji 120 090,37 zł, w tym 105 138,02 zł z RFIL. <p>Gmina Tworóg wybudowała sieć kanalizacji sanitarnej podciśnieniowej w miejscowości Nowa Wieś Tworoska wraz z pompownią próżniowo-tłoczną i rurociągiem tłocznym- został zrealizowany w ramach Regionalnego Programu operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, w 2020 roku została zakończona - długość 12 928, 48 mb.</p> <p>Zarząd Dróg Powiatowych wykonał również remont i czyszczenie kanalizacji deszczowej w ciągu ul. Tarnogórskiej w Potępie. Prace realizowała firma Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe LARIX Sp. z o.o. z siedzibą w Lublińcu. Koszt prac to kwota 39 500,00 zł.</p> <p>W 2020 roku wykonano również awaryjną naprawę kanalizacji deszczowej w ciągu ul. Mikulczyckiej w Ziemęcicach. Prace realizowała firma FINA Sp. z o.o. z siedzibą w Woźnikach. Koszt prac to kwota 13 850,00 zł.</p>
4.	Rewitalizacja zbiorników wodnych oraz zagospodarowywanie terenów wokół tych zbiorników dla potrzeb turystyki i rekreacji	<p>Koło - PZW nr 7 w Kaletach w ramach zadania publicznego „Zarybianie zbiornika specjalnego „Kalety” oraz czystość jego brzegów” na realizację którego Powiat Tarnogórski udzielił wsparcia finansowego w wysokości 2 000,00 zł wykonało sprzątanie oraz koszenie brzegów zbiornika.</p>

	w sposób zapewniający ochronę wód jeziornych przed zanieczyszczeniem.	Stowarzyszenie ŻYJ w ramach zadania publicznego "Ochrona środowiska naturalnego wydry" na realizację którego Powiat Tarnogórski udzielił wsparcia finansowego w wysokości 4 800,00 zł dokonał zakupu wapna tlenkowego stawowego w celu poprawy jakości wody a następnie rozsypania go na powierzchni zbiornika.
5.	Wypracowanie systemu szybkiego ostrzegania i reagowania w przypadku zagrożenia powodzią.	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach posiada magazyn przeciwpowodziowy na terenie administrowanym przez Zarząd Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach. Na Hydroportalu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie zostały opublikowane mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego, które jako oficjalne dokumenty planistyczne stanowią podstawę do podejmowania działań związanych z planowaniem przestrzennym i zarządzaniem kryzysowym.
6.	Pomoc spółkom wodnym w utrzymaniu we właściwym stanie melioracji.	W 2020 roku Powiat dofinansował w ramach dotacji celowej 15 000,00 zł: <ul style="list-style-type: none"> • 5 000,00 zł Spółka Wodna w Połomii, • 5 000,00 zł Miejska Spółka Wodna Tarnowskie Góry, • 5 000,00 zł Spółka Wodna Gminy Tworóg z siedzibą w Wojsce.
7.	Utrzymywanie koryt cieków, kanałów i obwałowań w należytym stanie technicznym, remonty budowli wodnych, w tym regulacyjnych, zapewnienie drożności koryt cieków i kanałów, poprawa warunków przepływu wód powodziowych.	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Nadzór Wodny Gliwice w 2020 roku przeprowadziło na terenie gminy Zbrosławice prace związane z wykaszaniem porostów ze skarp i dna cieków wraz z wygrabianiem, hakowaniem, oczyszczaniem umocnień z trylinki wraz z wywozem urobku – roboty utrzymaniowe na cieku Świętoszowskim. Koszt 61 705,14 zł. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Nadzór Wodny Tarnowskie Góry w 2020 roku przeprowadziło: <ul style="list-style-type: none"> • wycinkę dwóch drzew rosnących na skarpie rzeki Małej Panwi w gminie Krupski Młyn. Koszt 4 920,00 zł, • prace związane z wykonaniem dwóch łęt wodowskazowych umożliwiających odczyt poziomów wody oraz wykaszaniem porostów ze skarp i z dna w Zbiornikach Zielona I i II w gminie Kalety. Koszt 18 784,64 zł, • prace związane z wykaszaniem porostów ze skarp i dna cieków wraz z wygrabianiem, hakowaniem, oczyszczaniem umocnień z trylinki wraz z wywozem urobku – roboty utrzymaniowe na cieku Soła na długości 12,410 km. Koszt 117 165,40 zł. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Nadzór Wodny Katowice w 2020 roku nie prowadziło prac na terenie powiatu tarnogórskiego.
8.	Budowa sieci wodociągowej na terenie powiatu.	Gmina Kalety wykonała: <ul style="list-style-type: none"> • Projekt rozbudowy sieci wodociągowej pomiędzy ulicą Powstańców, a Lubszecką. Koszt projektu – 5 000,00 zł. • Projekt rozbudowy sieci wodociągowej w ulicy Rzeczej – połączenie do ulicy Łowieckiej. Koszt projektu – 9 650,00 zł. Gmina Radzionków zrealizowała następujące zadania w 2020 roku: <ul style="list-style-type: none"> • Budowa sieci wodociągowej w ul. Pietrygów i ul. Staszica. • Pozostałe przedsięwzięcia modernizacyjne: Modernizacja zaplecza technicznego. • Budowa sieci wodociągowej w ul. Knosały. • Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Sadowej. • Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Sikorskiego.

		<ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Kużaja. • Przebudowa kolektora fi 600w ul. Zejera. • Budowa sieci wodociągowej w ul. M. Dąbrowskiej (Henninger) – poza planem WPI, na podstawie porozumienia.
9.	Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu w zakresie zrównoważonego korzystania z zasobów wody, poprzez edukację w kierunku zmian nawyków korzystania z wód.	Powiat Tarnogórski, jednostki organizacyjne Powiatu Tarnogórskiego oraz inne organy prowadziły działania edukacyjne, które zostały szczegółowo opisane w dziale opisującym edukację ekologiczną.
10.	Przywrócenie właściwych standardów, w szczególności w zakresie kryterium sanitarnego, wodom wykorzystywanym jako kąpieliska.	W 2020 roku zadanie nie było realizowane.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu tarnogórskiego, 2022

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie przejęło zadanie z zakresu administracji rządowej wykonywane przez samorząd województwa – w stosunku do wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa, służących polepszeniu zdolności produkcyjnej gleby i ułatwieniu jej uprawy. Ponadto, do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie zostały przekazane zadania ze starostw powiatowych i urzędów marszałkowskich związane z wydawaniem pozwoleń wodnoprawnych.

4.5. Kopaliny i ochrona gleb

W zakresie ochrony gleb w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do 2024 roku założono realizację 5 zadań.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań dotyczących ochrony gleb na terenie powiatu tarnogórskiego w 2020 roku.

Tabela 5 Stan realizacji zadań w zakresie ochrony gleb na terenie powiatu tarnogórskiego 2020 roku

Cele długoterminowe Racjonalne wykorzystanie kopalin Racjonalne wykorzystanie zasobów gleb		
L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań
1.	Ochrona niezagospodarowanych złóż kopalin.	<p>W ramach struktury Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa funkcjonuje geolog powiatowy realizujący zadania Starosty jako organu administracji geologicznej i organu koncesyjnego, w tym w 2020 roku prowadzono 159 spraw, w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zatwierdzanie projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych zawierających wyniki prac geologicznych z zakresu hydrogeologii, geologii inżynierskiej i geologii złożonej, • nadzorowanie działalności regulowanej ustawą Prawo geologiczne i górnicze, w tym w zakresie projektowania prac geologicznych i sporządzania dokumentacji geologicznych, • udzielanie i nadzorowanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż nieobjętych własnością górniczą, • gromadzenie, przechowywanie i udostępnianie informacji geologicznej w trybie Powiatowego Archiwum Geologicznego. <p>Starostwa Tarnogórski jako jeden z trzech organów koncesyjnych nie udzielił żadnemu przedsiębiorcy koncesji na poszukiwanie czy też na wydobywanie kopaliny na terenie powiatu tarnogórskiego.</p>
2.	Eliminacja nielegalnej eksploatacji kopalin.	W 2020 roku nie było potrzeby realizacji zadania.
3.	Rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych zgodnych z zasadami rozwoju zrównoważonego.	Zadanie realizowane na bieżąco przez Ośrodek Doradztwa Rolniczego (Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Tarnowskich Górach) oraz Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Śląski Oddział Regionalny w Częstochowie.
4.	Ochrona gleb użytkowanych rolniczo oraz przywrócenie wartości użytkowej gruntów poprzez rekultywację	<p>W 2020 roku zostały wydane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 617 decyzji i zaświadczeń odnoszących się do wyłączenia gruntu z produkcji rolniczej. Z produkcji rolniczej wyłączono 64,78 ha gruntów rolnych, z czego 22,51 ha użytków rolnych i 42,27 ha innych gruntów rolnych. • 179 postanowień w sprawie uzgodnienia warunków zabudowy.
5.	Prowadzenie rejestru i wykazu zawierającego informacje o terenach na których stwierdzono przekroczenie	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach prowadzi i aktualizuje wykaz historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. Wykaz został sporządzony w roku 2018, natomiast aktualizacja opracowania wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi dla terenu Powiatu Tarnogórskiego opracowana przez Eurofins OBIKS Polska Sp. z o.o. Katowice wykonana została w roku 2020. Aktualizacja wykazu

standardów jakości gleby lub ziemi	<p>potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi w 2020 roku objęła 8 640 działek o łącznej powierzchni 9 047,50 ha. Po weryfikacji wynikających ze zmian w bazie danych Ewidencji gruntów i budynków po uwzględnieniu procedur podziału i scalania gruntów, zmiany identyfikatorów działek ewidencyjnych, otrzymano łącznie 8 920 działek o powierzchni 9 077,1103 ha. Koszt poniesiony w 2020 roku wyniósł 14 637,00 zł.</p> <p>Liczba i powierzchnia działek potencjalnie historycznie zanieczyszczonych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kalety- 443,83 ha, liczba działek 358, • Krupski Młyn – 276,5975 ha, liczba działek 120, • Miasteczko Śląskie- 1816,8709 ha, liczba działek 1198, • Ożarówce- 551,0867 ha, liczba działek 385, • Radzionków- 583,1984 ha, liczba działek 829, • Świerklaniec- 1075,3158 ha, liczba działek 1859, • Tarnowskie Góry- 1975,8675 ha, liczba działek 3221, • Tworóg- 369,6321 ha, liczba działek 710, • Zbrośławice- 1984,6712 ha, liczba działek 710.
------------------------------------	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu tarnogórskiego, 2022

4.6. Gospodarowanie odpadami

W zakresie gospodarki odpadami w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do 2024 roku założono realizację 3 zadań.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań dotyczących gospodarki odpadami na terenie powiatu tarnogórskiego w 2020 roku.

Tabela 6 Stan realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami na terenie powiatu tarnogórskiego 2020 roku

Cele długoterminowe Uzyskanie zakładanych w KPGO poziomów odzysku dla poszczególnych rodzajów odpadów Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska.		
L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań
1.	Intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno edukacyjnej w tym zakresie.	Powiat Tarnogórski, jednostki organizacyjne Powiatu Tarnogórskiego oraz inne organy prowadziły działania edukacyjne, które zostały szczegółowo opisane w dziale opisującym edukację ekologiczną.
2.	Likwidacja azbestu	Gminy powiatu tarnogórskiego usunęły azbest w następujących ilościach: <ul style="list-style-type: none"> • Gmina Kalety - 2,54 Mg, • Gmina Ożarówice - 28,8 Mg, • Gmina Świerklaniec - nie usuwała azbestu, • Gmina Tworóg - 29 Mg, • Gmina Zbrosławice – 20 Mg, • Gmina Tarnowskie Góry - 2,67 Mg.
3.	Likwidacja zwałowisk odpadów niebezpiecznych poprzez unieszkodliwienie oraz rekultywację terenów po byłych Zakładach Chemicznych „Tarnowskie Góry” w ramach zadania pn. „Ochrona Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 330 – Gliwice poprzez kompleksowe unieszkodliwienie odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji”	Zadanie pod nazwą „Ochrona Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 330 –Gliwice poprzez kompleksowe unieszkodliwienie odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji” jest zadaniem nadrzędnym, ma na celu likwidację wszystkich odpadów niebezpiecznych składowanych na miejscach nieprzeznaczonym do ich składowania. Z uwagi na brak możliwości formalno-prawnych likwidacja zwałowisk odpadów obejmowała działania zabezpieczające to jest: <ul style="list-style-type: none"> • eksploatację oczyszczalni ścieków po Zakładach Chemicznych Tarnowskie Góry, • monitoring środowiska w rejonie Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry”. Monitoring odbywał się w 56 punktach. Kwota wydatkowana w 2020 r.- 50 495, 19 zł. Aktualnie, Zakłady Chemiczne zostały wykreślone z Krajowego Rejestru Sądowego, jednak ze względu na brak posiadania przez Skarb Państwa – Starostę Tarnogórskiego tytułu prawnego do nieruchomości należących do osób fizycznych na których zalegają odpady niebezpieczne oraz ze względu na prowadzoną przez

		<p>komornika egzekucję z nieruchomości Skarbu Państwa – stanowią przeszkodę w uzyskaniu finansowania kolejnego etapu przedsięwzięcia i zakończenia oczyszczania skażonego terenu. Starosta Tarnogórski podejmował działania zmierzające do rozwiązania problemów zarówno formalnoprawnych jak i finansowych dotyczących likwidacji zwałowisk odpadów stanowiących pozostałość po działalności Zakładów Chemicznych Tarnowskie Góry. Podejmowane dotychczas działania Starosty Tarnogórskiego nie przyniosły oczekiwanych rezultatów, nie uzyskały również skutecznego wsparcia ze strony m.in. Wojewody Śląskiego i Ministra Środowiska. Nieusunięcie przedmiotowych odpadów stanowi zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi oraz środowiska ze względu na lokalizację zwałowisk w strefie zasilania i wododziału dwóch triasowych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP 327 Lubliniec-Myszków i GZWP 330 Gliwice), których wody użytkowane są do celów pitnych i na potrzeby gospodarcze północno-zachodniej części aglomeracji miejsko-przemysłowej Górnego Śląska. Po usunięciu przeszkód formalno - prawnych dla zadania pn. „Ochrona Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 330 – Gliwice poprzez kompleksowe unieszkodliwienie odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji” istnieje zapewnienie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach o dalszym finansowaniu zadania i przeznaczeniu na ten cel kwoty ok. 160 mln zł z możliwością aktualizacji kosztów na dzień rozpoczęcia realizacji zadania.</p>
--	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu tarnogórskiego, 2022

4.7. Zasoby przyrodnicze

W zakresie ochrony zasobów przyrodniczych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do 2024 roku założono realizację 8 zadań.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań dotyczących ochrony zasobów przyrodniczych na terenie powiatu tarnogórskiego w 2020 roku.

Tabela 7 Stan realizacji zadań w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych na terenie powiatu tarnogórskiego w 2020 roku

Cele długoterminowe		
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej poprzez zachowanie lub odtworzenie właściwego stanu ekosystemów i siedlisk oraz populacji gatunków zagrożonych		
Zmiana struktury gatunkowej i wiekowej lasów, odnowienie uszkodzonych ekosystemów leśnych		
Dostosowanie lasów do zewnętrzne pełnienia zróżnicowanych funkcji przyrodniczych i społecznych		
Promocja walorów przyrodniczych i zrównoważony rozwój turystyki		
L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań
1.	Prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu podnoszenie świadomości w zakresie prawnych i przyrodniczych podstaw funkcjonowania obszarów chronionych oraz w zakresie ochrony dziedzictwa ekologicznego.	<p>Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach realizuje zadania edukacyjne w ramach otwartego konkursu ofert w zakresie ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego.</p> <p>W 2020 roku dofinansowano z budżetu powiatu w ramach konkursu na zadania publiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> Tarnogórskie Stowarzyszenie Hodowców Kanarków i Ptaków Egzotycznych z siedzibą w Miedarach przy ul. Tarnogórskiej 3, zadanie pn.: „Obserwacja ptaków chronionych połączona z warsztatami” – konkurs plastyczny, szkolenie dotyczące ptactwa zamieszkującego tarnogórskie lasy, obserwacja ptaków w terenie, wystawa ptaków hodowanych na terenie powiatu tarnogórskiego - kwota dotacji 3 000,00 zł. Koło Łowieckie „JELEŃ” w Będzinie z siedzibą w Mierzęcicach przy ul. Osiedle 62/12, zadanie pn. „Odbudowa populacji bażanta na terenach miejscowości Tapkowice, Ossy, Niezdara. Zaangażowanie i edukacja dzieci i młodzieży w tym zakresie” – prelekcje dla dzieci ze Szkoły Podstawowej w Tapkowicach na temat środowiska naturalnego bażantów połączone z dokarmianiem bażantów w terenie-kwota dotacji 3 500,00 zł Chorągiew Śląska ZHP Komenda Hufca Ziemi Tarnogórskiej im. Powstańców Śląskich z siedzibą w Tarnowskich Górach przy ul. Korczaka 2, zadanie pn.: „Z ekologią za pan brat” – warsztaty ekologiczne poświęcone problemom tj.: zanieczyszczenie powietrza, sprzątanie świata, poznawanie przyrody, idea zero waste, segregacja śmieci. Warsztaty odbywały się w Ośrodku Harcerskim „Borowiany” - kwota dotacji 5 000,00 zł Związek Pszczelarzy w Katowicach Koło Pszczelarzy w Tarnowskich Górach, zadanie pn. „Ekologia i ochrona pszczół” – zajęcia „Na tropie pszczoły miodnej”, pogadanki dla przedszkoli, pokazy hodowli matek pszczelich, roli matki i trutni w rodzinie pszczelej, pokazy zachowania rodziny pszczelej i pracy pszczół w przeszkolonych ulach poglądowych –kwota dotacji 4 000,00 zł.

		<p>Nadleśnictwo Świerklaniec</p> <p>W 2020 roku Nadleśnictwo aktywnie prowadziło edukację dzieci, młodzieży i dorosłych. Wszystkie działania były ogólnie dostępne, dlatego trudno jest wskazać, które z nich dotyczyły tylko mieszkańców powiatu Tarnogórskiego. W ramach edukacji realizowano we współpracy z WFOŚiGW w Katowicach program edukacji leśnej Rok w lesie, zrealizowano szereg konkursów wiedzy oraz plastycznych, liczne pogadanki o tematyce przyrodniczej z naciskiem na ochronę przeciwpożarową, wystawiano wielokrotnie w różnych lokalizacjach stoiska edukacyjno – promocyjne o tematyce przyrodniczej, organizowano akcje typu sprzątania lasu, sadzenia lasu, biegu przyrodnika.</p> <p>W sumie w roku 2020 z oferty edukacyjnej skorzystało 585 osób.</p>
2.	Działania administracyjne polegające na uwzględnianiu przy lokalizacji przedsięwzięć wymogów ochrony przyrody.	Odpowiednie zapisy w decyzjach środowiskowych wydawanych przez Gminy.
3.	Przebudowa drzewostanów pod kątem zgodności z siedliskiem w szczególności na terenach obszarów chronionych.	<p>Nadleśnictwo Zawadzkie</p> <p>Powierzchnia odnowień na terenie Powiatu Tarnogórskiego wyniosła w 2020 roku 12,21 ha (leśnictwo Krupski Młyn).</p> <p>Nadleśnictwo Brynek w 2020 roku odnowiło powierzchnię 134,78 ha.</p> <p>Nadleśnictwo Rudziniec nie prowadziło prac odnowienia lasów.</p> <p>Nadleśnictwo Świerklaniec powierzchnia odnowień na terenie powiatu tarnogórskiego wyniosła w 2020 roku 238,99 ha lasów gospodarczych.</p>
4.	Realizacja uproszczonych planów urządzenia lasów.	Na terenie powiatu tarnogórskiego realizowano w 2020 roku zadania z zakresu gospodarki leśnej, pozyskano 640 m ³ drewna, w tym grubizna iglasta 461 m ³ , grubizna liściasta 179 m ³ .
5.	Pełnienie nadzoru nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa.	<p>Nadzór nad połową lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa przekazany na podstawie porozumień do Nadleśnictwa Świerklaniec i Nadleśnictwa Koszęcin. Koszt w 2020 roku wyniósł 21 176,43 zł.</p> <p>W 2020 roku Starostwo Powiatowe wydało:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 35 decyzji określających zadania z zakresu gospodarki leśnej, • 7 decyzji z zakresu gospodarki leśnej, • 59 świadectw legalności pozyskiwania drewna.
6.	Szkolenie prywatnych właścicieli lasów na temat prawidłowych zasad gospodarki leśnej.	Zadanie było realizowane podczas wykonywania przez pracownika Starostwa czynności służbowych na gruntach leśnych osób fizycznych i prawnych.
7.	Rozwój turystyki aktywnej poprzez budowę szlaków turystycznych, ścieżek pieszo rowerowych i dydaktycznych na terenach interesujących przyrodniczo.	<p>Gmina Tarnowskie Góry. W 2020 roku na terenie Parku w Reptach została utworzona trasa rowerowa pn. „PNIOK” przez Stowarzyszenie MERAKI we współpracy z Urzędem Miejskim w Tarnowskich Górach. Rozpoczęto realizację zadania pn. „Rozbudowa centrum przesiadkowego wraz z budową infrastruktury rowerowej w mieście Tarnowskie Góry. W ramach tego zadania powstanie centrum przesiadkowe typu „park&ride” wyposażone m.in. w 6 miejsc postojowych dla elektrycznych samochodów osobowych wraz ze stacjami szybkiego ładowania. Oprócz tego pojawi się setka zadaszonych miejsc postojowych dla rowerów z punktem ładowania rowerów elektrycznych. Centrum będzie częścią</p>

8.	Realizacja zadań z zakresu rozwoju bezpiecznej dla środowiska nowoczesnej infrastruktury rekreacyjnej zapewniającej wzrost potencjału turystycznego regionu.	budowy infrastruktury rowerowej przewidującej budowę w mieście blisko 30 km tras rowerowych
----	--	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu tarnogórskiego, 2022

4.8. Zagrożenia poważnymi awariami

W zakresie zagrożeń poważnymi awariami w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do 2024 roku założono realizację 3 zadań.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań dotyczących zagrożeń poważnymi awariami na terenie powiatu tarnogórskiego w 2020 roku.

Tabela 8 Stan realizacji zadań własnych w zakresie zagrożeń poważnymi awariami na terenie powiatu tarnogórskiego w 2020 roku

Cel długoterminowy Ochrona przed skutkami poważnej awarii.		
L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań
1.	Edukacja społeczeństwa w zakresie właściwych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożenia.	W 2020 roku zadanie nie było realizowane.
2.	Wypożyczenie służb monitoringu w profesjonalny sprzęt umożliwiający prowadzenie działań ratowniczych dla wszystkich możliwych scenariuszy awarii i katastrof.	W 2020 roku wydatkowane środki wynosiły 12 752 962,59 zł w 99,70 % pochodziły z dotacji od Wojewody Śląskiego (kwota dotacji wyniosła 12 714 462,59 zł) na zadania Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej. Pozostała część wydatków sfinansowana była ze środków własnych Powiatu w kwocie 38 500,00 zł. Wydatki majątkowe otrzymane od Wojewody w kwocie 120 000,00 zł przeznaczono na zakup sprzętu hydraulicznego eDraulic firmy Lukas. Środki w wysokości 79 800,00 zł, przeznaczono na zakup 21 sztuk ubrań specjalnych (były to środki pochodzące z dotacji Wojewody Śląskiego).
3.	Zwiększenie bezpieczeństwa transportu substancji niebezpiecznych poprzez lobbing na rzecz budowy parkingu dla pojazdów przewożących materiały niebezpieczne.	Na terenie Powiatu Tarnogórskiego Oddział w Katowicach Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w 2020 roku nie prowadził transportu substancji niebezpiecznych. Takich transportów również nie prowadził Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu tarnogórskiego, 2022

5. (część II) Cele główne oraz zadania określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2029

5.1. Przeciwdziałanie zmianom klimatu oraz likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza

W zakresie ochrony powietrza w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2029 założono realizację 18 zadań.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań dotyczących ochrony jakości powietrza na terenie powiatu tarnogórskiego w 2021 roku w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 9 Stan realizacji zadań w zakresie ochrony powietrza na terenie powiatu tarnogórskiego w 2021 roku

Cel		
Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego		
L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań
1.	Rozwój komunikacji publicznej i stworzenie zintegrowanego systemu komunikacji miejskiej mającego na celu przesiadkę z samochodów na rzecz transportu zbiorowego.	W 2021 roku Zarząd Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach wykonał remont i przebudowę DP3271S w Radzionkowie w zakresie budowy ciągu pieszo-rowerowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą. W roku 2021 nie wydatkowano żadnych środków finansowych. Zaplanowane zakończenie inwestycji w 2022 r. Zadanie posiada dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg oraz gminę Radzionków.
2.	Wspieranie rozwoju transportu rowerowego oraz wdrażanie rozwiązań na rzecz jego integracji z miejskimi systemami transportowymi.	Gmina Tarnowskie Góry w 2021 roku na terenie Parku w Reptach została utworzona trasa rowerowa pn. „PNIOK” przez Stowarzyszenie MERAKI we współpracy z Urzędem Miejskim w Tarnowskich Górach. Rozpoczęto realizację zadania pn.: „Rozbudowa centrum przesiadkowego wraz z budową infrastruktury rowerowej w mieście Tarnowskie Góry. W ramach tego zadania powstanie centrum przesiadkowe typu „park&ride” wyposażone m.in. w 6 miejsc postojowych dla elektrycznych samochodów osobowych wraz ze stacjami szybkiego ładowania. Oprócz tego pojawią się setka zadaszonych miejsc postojowych dla rowerów z punktem ładowania rowerów elektrycznych. Centrum będzie częścią budowy infrastruktury rowerowej przewidującej budowę w mieście blisko 30 km tras rowerowych. W 2021 roku przy ul. Kuźaja w Radzionkowie-Rojcy powstało centrum przesiadkowe. Na zewnątrz znajdują się stojaki na rowery oraz miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych. Wewnątrz ławki, tablice informujące o rozkładzie autobusów oraz pociągów, a także toaleta.
3.	Remonty i modernizacje dróg na terenie powiatu tarnogórskiego Uwzględnienie w planach rozwoju transportu działań mających wpływ na jakość powietrza poprzez upłynnienie ruchu pojazdów, budowę obwodnic i wprowadzenie	Zarząd Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach Długość zmodernizowanych/ wyremontowanych/ przebudowanych dróg powiatowych w 2021 roku w zakresie nawierzchni jezdni to 11 090 mb. W poszczególnych gminach: <ul style="list-style-type: none"> • Tarnowskie Góry 2 400 mb, • Ożarówice 3 250 mb, • Tworóg 1 600 mb, • Zbrosławice 2 740 mb, • Kalety 1 100 mb.

	<p>ograniczeń w ruchu pojazdów ciężkich.</p>	<p>Remonty nawierzchni wykonano w oparciu o przeprowadzony uprzednio przegląd stanu technicznego dróg. Zakres rzeczowy jak również technologię naprawy dostosowano do stopnia zdegradowania nawierzchni poszczególnych odcinków dróg wraz z uwzględnieniem natężenia ruchu na odcinkach dróg powiatowych. Na remonty częściowe dróg powiatowych we wszystkich gminach wydano łącznie 2 736 993,68 zł.</p> <p>Wykonane modernizacje nawierzchni bitumicznych jezdni dróg powiatowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tarnowskie Góry ul. Piłsudskiego wraz z rondem Ranoszka ul. Bytomska od ulicy Piłsudskiego do ronda Blachnickiego – odcinek 750 mb, ul. Wyspiańskiego od ul. Cebuli do ul. Wyszyńskiego – odcinek 200 mb, ul. Witosa – odcinek 550 mb. • Kalety ul. Koszęcińska odcinek 1 100 mb. • Tworóg: ul. Kotowska – odcinek 500 mb, ul. Świniowicka – odcinek 900 mb, ul. Kolonia Ameryka – odcinek 200 mb. • Zbrosławice: ul. Wolności – odcinek 730 mb, ul. Pyskowicka w Łubiu – odcinek 500 mb, ul. Polna w Kamieńcu – odcinek 200 mb, ul. Ziemięcicka w Szalszy – odcinek 220 mb, ul. Wiejska w Księżym Lesie – odcinek 300 mb ul. Strażacka w Kopienicy – odcinek 490 mb, • ul. Górnicka w Ptakowicach – odcinek 300 mb. <p>W roku 2021 realizowano oraz zakończono rozpoczęte w 2020 r. zadania inwestycyjne wg poniższego zestawienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa mostu drogowego w ciągu DP 3222S ulica Mickiewicza w Zbrosławicach. Koszt inwestycji w 2021 r. to kwota 2 000 000,00 zł. • Przebudowa ulicy Powstańców w Tarnowskich Górach. Koszt inwestycji w 2021 to kwota 2 839 099,02 zł. Koszt nadzoru nad zadaniem to kwota 137 500,00 zł. Zadanie posiada dofinansowanie Wojewody Śląskiego z Funduszu Dróg Samorządowych oraz Gminy Tarnowskie Góry. • Rozbudowa DP 3210S i DP 32075 ulica Główna w Zendku. Koszt inwestycji w 2021 r. to kwota 2 122 737,43 zł. Koszt nadzoru nad zadaniem to kwota 40 015,00 zł. Zadanie posiada dofinansowanie Wojewody Śląskiego z Funduszu Dróg Samorządowych oraz Gminy Ożarówice. • Remont DP 2901S i DP2902S na terenie gminy Tworóg i Zbrosławice wraz z przebudową w zakresie budowy elementów uspokojenia ruchu na wlotach do terenów zabudowy. Koszt wydatkowany w 2021 r. to kwota 684 377,34 zł. Zaplanowane zakończenie inwestycji w 2022 r. Zadanie posiada dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. <p>W roku 2021 wyremontowano nawierzchnie chodników w poniższych lokalizacjach: Tarnowskie Góry:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ul. Witosa – odcinek 550 mb, • ul. Słowackiego – odcinek 140 mb. • Radzionków ul. Długa – odcinek 500 mb.
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> • Tworóg ul. Armii Krajowej – odcinek 11 0mb. • Krupski Młyn ul. Główna – odcinek 25 mb. <p>Remonty chodników wykonano w kwocie 326 443,97 zł.</p> <p>Wykonano w 2021 roku remont obiektów mostowych w poniższych lokalizacjach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworóg ul. Armii Krajowej w Boruszowicach, • Kalety ul. Ofiar Katynia oraz ul. 1 Maja. <p>Wykonano remonty przepustów w lokalizacjach: Tarnowskie Góry ul. Bytomska oraz Tworóg ul. Słoneczna w Połomii. Całkowity koszt prac to 430 466,14 zł.</p> <p>Awaryjnie dokonano remontów, udrożnienia i modernizacji przepustów wg poniższych lokalizacji:</p> <p>Zbrośławice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Księży Las ul. Wiejska – koszt 67 650,00 zł, • Księży Las skrzyżowanie DP2902S i DP3217S – koszt 45 000,00 zł. • Prace zostały zlecone firmie EVIEW Sp. z o.o. z Rudy Śląskiej. • Zbrośławice ul. Wolności – koszt 45 599,45 zł • Ptakowice ul. Górnicka – koszt 150 000,00 zł <p>Tworóg</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brynek ul. Pyskowicka – koszt 50 000,00 zł, <p>Wypełnienie masą uszczelniającą na gorąco szczelin w jezdniach.</p> <p>Celem uniknięcia dalszej degradacji nawierzchni w miejscach połączeń nawierzchni bitumicznych wykonano prace z uszczelnieniem szczelin masą na gorąco. Kwota wykonanych prac to 91 829,34 zł.</p> <p>W roku 2021 realizowano zadanie związane ze ścięciem zawyżonych w stosunku do nawierzchni jezdni poboczy gruntowych. Wykonano prace na długości 25 km w gminach Tarnowskie Góry, Zbrośławice, Krupski Młyn i Świerklaniec. Całkowity koszt prac wyniósł 89 021,25 zł.</p> <p>W roku 2021 realizowano zadanie związane z wynajmem koparki obrotowej. Umożliwiło to wykonanie udrożnienia rowów celem poprawy odpływu wód opadowych poza jezdnię. Wykonano prace na długości 4 190 mb w gminach Ożarówce, Zbrośławice i Tworóg (Połomia). Całkowity koszt prac wyniósł 90 368,10 zł.</p> <p>W okresie od kwietnia do października wykonano średnio ok. 12 cykli czyszczenia jezdni. W roku 2021 na pow. 2 611 629 m² co daje łącznie ok. 450 281 m jezdni ograniczonych krawężnikami.</p> <p>Różnica wynika z ilości posiadanych środków finansowych oraz z powodu ceny uzyskanej w zamówieniu publicznym</p> <p>Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach w 2021 roku nie realizował zadań obejmujących budowę lub przebudowę dróg wojewódzkich.</p> <p>W 2021 roku Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach nie realizował zadań dotyczących budowy i przebudowy dróg krajowych na terenie powiatu tarnogórskiego.</p> <p>Zadana:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie dokumentacji projektowej celem przebudowy ulicy Mickiewicza w Świętoszowicach, • Remont i przebudowa drogi 3271S w Radzionkowie w zakresie budowy ciągu pieszo rowerowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą <p>nie zostały zrealizowane w okresie raportowania.</p>
--	--	---

	<p>Na odcinkach dróg krajowych będących w zarządzie GDDKiA O/Katowice na terenie powiatu tarnogórskiego wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • DK11 (km 550+700 – km 576+030) i DK78 (km 71+987 – km 78+046): <ul style="list-style-type: none"> - 2021 r. dwukrotne koszenie rowów i poboczy, czyszczenie rowów przydrożnych – 688 mb, prace pielęgnacyjno-konserwacyjne zieleni na dł. 5,8 km, usunięto 48 szt. drzew, • DK78 (km 60+604–km 64+734; km 67+300–km 69+718) i DK94 (km 246+000–km 256+223) i A1c (km 10+507–km 12+533; km 12+846–km 19+832) i A1d (km 0+000–km 0+587) i A1(km 474+350–km 475+330): <ul style="list-style-type: none"> - 2021 r.- dwukrotne koszenie poboczy i rowów wzdłuż DK94 i DK78 na długości 13,7 km, trzykrotne koszenie poboczy i rowów wzdłuż A1 na długości 10,5 km, nasadzono 5 szt. drzew, • DK78 (km 78+046–km 92+430) i S1b (km 0+000–km 0+950): <ul style="list-style-type: none"> - 2021 r.– dwukrotne koszenie poboczy, posadzono 18 szt. drzew, • A1 odc. I (km 459+200–474+350)– w III kwartale 2021 zlecono koszenie traw (skarpy i pas rozdziału), prace pielęgnacyjno-konserwacyjne zieleni przydrożnej wykonywane były w ramach gwarancji inwestycji. <p>Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach w latach objętych raportowaniem nie realizował zadań obejmujących budowę lub przebudowę dróg wojewódzkich. W ramach bieżącego utrzymania zieleni przydrożnej zostało wykonane 2 skoszenie poboczy oraz prace pielęgnacyjne polegające na przycinie drzew i krzewów.</p> <p>Gmina Tarnowskie Góry zrealizowała następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbudowa ul. Sobieskiego i Opolskiej – etap 1 oraz 2 – przebudowa jezdni i chodników, koszt 2 580 955,64 zł, źródło finansowania – budżet własny Gminy, dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg i Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, • rozbudowa ul. Strzeleckiej i Stalmacha – 2 etap - przebudowa jezdni i chodników, koszt 427 491,35 zł, źródło finansowania – budżet własny Gminy, • budowa chodnika ul. Wiejska – Sielanka – 2 etap – budowa chodnika, koszt 122 368,30zł, źródło finansowania – budżet własny Gminy, dofinansowanie z Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, • budowa chodnika przy ul. Nowej i Torowej – 3 etap - budowa chodnika, koszt 248 832,77 zł, źródło finansowania – budżet własny Gminy, dofinansowanie z Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, • budowa chodnika przy ul. Saperów – 1 etap – budowa chodnik, koszt 185 014,03 zł, źródło finansowania – budżet własny Gminy, dofinansowanie z Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, • rewaloryzacja parku Miejskiego w Tarnowskich Górach przy ul. Bałtyckiej – remont nawierzchni jezdni, koszt 608 447,48 zł, źródło finansowania – budżet własny Gminy, • przebudowa ul. Górniczej i Bondkowskiego – przebudowa jezdni i chodników – koszt 279 182,10 zł, źródło finansowania
--	---

		<p>– budżet własny Gminy, dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • przebudowa ul. Królika i Szymały – przebudowa jezdni i chodników – koszt 846 617,98 zł, źródło finansowania – budżet własny Gminy, dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, • wykonanie nakładek asfaltobetonowych – koszt 1 257 415,24 zł, źródło finansowania – budżet własny Gminy, • utrzymanie bieżące (remonty) chodników – koszt 718 476,99 zł, źródło finansowania – budżet własny Gminy, • utrzymanie bieżące (remonty) nawierzchni jezdni 2 305 631,56 zł, źródło finansowania – budżet własny Gminy.
4.	Realizacja planów gospodarki niskoemisyjnej i programów ograniczania niskiej emisji w gminach Powiatu Tarnogórskiego.	<p>Gminy Powiatu Tarnogórskiego realizują plany gospodarki niskoemisyjnej poprzez wymianę źródeł ciepła na sprzyjające środowisku.</p> <p>Zadanie opisane szczegółowo w pkt. 12 niniejszej tabeli.</p>
5.	Aktualizacja założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe w poszczególnych gminach Powiatu Tarnogórskiego.	Gminy Powiatu Tarnogórskiego zgodnie z obowiązującymi przepisami dokonują aktualizacji do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.
6.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej należących do Powiatu Tarnogórskiego	<p>Zadanie zaplanowane do realizacji przez Powiat Tarnogórski, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Termomodernizacja budynku szkoły Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Tarnowskich Górach, ul. Sienkiewicza 2-poniesione koszty w 2021 roku realizację zadania: 3 029 974,33 zł brutto. • Termomodernizacja budynku Domu Pomocy Społecznej "Przyjaźń" w Tarnowskich Górach, ul. Włoska 24 (zadanie w trakcie realizacji)-poniesione koszty w 2021 roku na realizację zadania: 1 349 522,68 zł brutto. <p>Poniższe zadani będą realizowane w późniejszym terminie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Termomodernizacja budynku Domu Pomocy Społecznej w Łubiu–Poprawa warunków pobytu pensjonariuszy, ograniczenie kosztów funkcjonowania jednostki, • Termomodernizacja Zespołu Szkół Budowlano-Architektonicznych w Tarnowskich Górach, • Termomodernizacja budynku Zarządu Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach wraz z instalacją fotowoltaiki
7.	Termomodernizacja Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Tarnowskich Górach	
8.	Termomodernizacja budynku Domu Pomocy Społecznej „Przyjaźń” w Tarnowskich Górach, ul. Włoska 24 – Poprawa warunków pobytu pensjonariuszy, ograniczenie kosztów funkcjonowania jednostki	
9.	Termomodernizacja budynku Domu Pomocy Społecznej w Łubiu – Poprawa warunków pobytu pensjonariuszy, ograniczenie kosztów funkcjonowania jednostki	
10.	Termomodernizacja Zespołu Szkół Budowlano-	

	Architektonicznych w Tarnowskich Górach	
11.	Termomodernizacja budynku Zarządu Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach wraz z instalacją fotowoltaiki	
12.	Poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych, w tym poprzez kompleksową termomodernizację.	<p>Zgodnie z informacjami WFOŚiGW w Katowicach w latach 2020-2021 w ramach programu Czyste Powietrze mieszkańcy powiatu tarnogórskiego podpisali 1331 umów na wymianę źródła ciepła, 522 umów na termomodernizację, 162 umów na montaż instalacji OZE.</p> <p>Z danych uzyskanych z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z programu „Mój Prąd” dla Powiatu Tarnogórskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w I naborze złożono 201 wniosków na łączną kwotę dotacji 1 001 500,00 zł. • w II naborze złożono 10601 wniosków na łączną kwotę dotacji 5 299 500,00 zł. • w III naborze złożono 120 wniosków na łączną kwotę dotacji 360 000,00 zł. <p>Gmina Miasteczko Śląskie</p> <p>W roku 2021 gmina realizowała program w zakresie ograniczenia niskiej emisji pn: „Modernizacja źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych w ramach programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Miasteczko Śląskie – etap IV”.</p> <p>Udzielono dotacji w zakresie likwidacji źródła ciepła opalanego paliwem stałym w 46 budynkach.</p> <p>Suma udzielonych dotacji wyniosła 328 000,00 zł.</p> <p>Gmina Świerklaniec w latach 2020-2021 realizowała program działań w zakresie niskiej emisji poprzez udzielenie mieszkańcom łącznie 200 dotacji celowych na wymianę nieekologicznych źródeł ciepła. Łącznie wydatkowo z tego tytułu kwotę 1 031 553,42 zł.</p> <p>Gmina Tworóg w 2021 roku kontynuowała realizację projektu pn: Odnawialne źródła energii poprawą jakości środowiska naturalnego na terenie Gmin Partnerskich: Tarnowskie Góry, Gaszowice, Jejkowice, Lyski, Krupski Młyn, Kuźnia Raciborska, Nędza, Lelów, Psary, Sośnicowice, Tworóg. w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego) dla osi priorytetowej: IV. Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna dla działania: 4.1. Odnawialne źródła energii dla poddziałania: 4.1.3. Odnawialne źródła energii – konkurs. Wydatek obejmuje 288 szt. instalacji OZE planowanych do zainstalowania na terenie Gminy Tworóg: - instalacji fotowoltaicznych 191 szt. o łącznej mocy 813,4 kWp, które będą montowane na dachu/elewacji budynku mieszkalnego, na dachu/elewacji budynku gospodarczego wolnostojącego, na gruncie lub na dachu/elewacji budynku gospodarczego przylegającego do budynku mieszkalnego; - instalacji solarnych 24 szt., które będą montowane na dachu/elewacji budynku mieszkalnego, na dachu budynku gospodarczego wolnostojącego lub na dachu/elewacji budynku gospodarczego przylegającego do budynku mieszkalnego - powietrznych pomp ciepła c.w.u. 20 szt. - powietrznych pomp ciepła c.o. wraz z c.w.u. 27 szt. 9 kotłów na biomasę 26 szt.</p> <p>Gmina Zbrosławice w latach 2021-2022 realizowała zadanie pn. „Budowa odnawialnych źródeł energii w Gminie Zbrosławice – etap II”.</p>

		<p>W ramach przedsięwzięcia wykonano 52 szt. instalacji fotowoltaicznych oraz 25 szt. pomp ciepła na terenie nieruchomości osób fizycznych. Łączna wartość udzielonych dotacji dla instalacji fotowoltaicznych to kwota 816 658,75 zł, a dla pomp ciepła kwota 434 000,00 zł. Gmina realizowała w 2020 i 2021 roku program dotacji dla mieszkańców w zakresie niskiej emisji. W 2021 roku udzielono 47 dotacji na wymianę kotłów na kwotę 176 400 zł.</p> <p>Gmina Kalety w 2021 roku nie realizowała zadań z zakresu termomodernizacji.</p> <p>Gmina Krupski Młyn wykonała w 2021 roku dokumentację projektową na termomodernizację budynków Szkoły nr 3 i 5 w Ziętku za kwotę 51 043,50 zł. Dokumentacja została złożona w ramach drugiego naboru Rządowego Programu Polski Ład. Wniosek jest w trakcie oceny.</p> <p>Została opracowana dokumentacja na modernizację budynku Szkoły Podstawowej nr 1w Krupskim Młynie kwota 11 500 zł.</p> <p>Gmina Tarnowskie Góry (Zarząd Nieruchomości Tarnogórskich Sp. z o.o.)</p> <p>Wykonano termomodernizację budynku przy ul. Skargi 11 (wartość prac 203 920,12 zł netto z środków Gminy Tarnowskie Góry). Większe inwestycje związane z przyłączeniem budynków do sieci ciepłowniczej, termomodernizacyjne zostały wykonywane przez Wydział Inwestycji Gminy Tarnowskie Góry oraz częściowo przez Wydział Gospodarki Lokalowej.</p> <p>W budynkach zarządzanych przez Zarząd Nieruchomości Tarnogórskich Sp. z o.o. są zaplanowane podłączenia do sieci ciepłowniczej oraz termomodernizację niektórych budynków.</p>
13.	Montaż odnawialnych źródeł energii m.in. instalacji fotowoltaicznych w budynkach użyteczności publicznej należących do Powiatu Tarnogórskiego	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach nie realizowało zadań z zakresu odnawialnych źródeł energii.
14.	Zakup czujników jakości i mierników zanieczyszczenia powietrza	<p>Powiat Tarnogórski podpisał umowę na zakup 12 sensorów Airly GSM-PM-PTH wraz abonamentem do mierzenia jakości powietrza w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • temperatury, • wilgotności, • ciśnienia, • stężenia pyłów zawieszonych PM1, PM2,5, PM10. <p>Koszt za zakup sensorów wyniósł 19 926,00 zł, natomiast abonament za okres 24 miesięcy zapłacono kwotę 11 335,68 zł.</p>
15.	Realizacja inwestycji mających na celu ograniczenie emisji substancji zanieczyszczających z instalacji energetycznych i przemysłowych oraz zminimalizowanie emisji nieorganicznych.	W 2021 roku nie realizowano zadania.
16.	Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie	Z danych uzyskanych z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach wynika, iż Wydział Gospodarki Miejskiej weryfikuje dane z zakresu

	zakazu spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych jako elementu zmian w świadomości społeczności oraz jako środek prewencyjny.	<p>odpadów otrzymane ze sprawozdań od przedsiębiorców, natomiast kontrole przeprowadza Straż Miejska.</p> <p>Straż Gminna w Tarnowskich Górach przeprowadziła kontrolę w gospodarstwach indywidualnych i ogrodach przydomowych oraz Rodzinnych Ogrodach Działkowych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w kotłowniach domowych oraz spalania odpadów w otwartych przestrzeniach. W 2021 roku przeprowadzono:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 154 kontrole palenisk domowych w tym 23 przypadki uchybienia, • 18 kontroli na otwartej przestrzeni w tym 17 przypadków uchybienia.
17.	Montaż odnawialnych źródeł energii na terenie gmin powiatu tarnogórskiego	<p>Zgodnie z informacjami WFOŚiGW w Katowicach w latach 2020-2021 w ramach programu Czyste Powietrze mieszkańcy powiatu tarnogórskiego podpisali 162 umowy na montaż instalacji OZE.</p> <p>Gmina Krupski Młyn w okresie sprawozdawczym wraz z pozostałymi Gminami partnerskimi podpisała porozumienie mające na celu realizację projektu: „Odnawialne źródła energii poprawą jakości środowiska naturalnego na terenie Gmin Partnerskich”.</p> <p>Gmina Tworóg w 2021 roku kontynuowała realizację projektu pn: Odnawialne źródła energii poprawą jakości środowiska naturalnego na terenie Gmin Partnerskich: Tarnowskie Góry, Gaszowice, Jejkowice, Lyski, Krupski Młyn, Kuźnia Raciborska, Nędza, Lelów, Psary, Sońnicowice, Tworóg. w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego) dla osi priorytetowej: IV. Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna dla działania: 4.1. Odnawialne źródła energii dla poddziałania: 4.1.3. Odnawialne źródła energii – konkurs. Wydatek obejmuje 288 szt. instalacji OZE planowanych do zainstalowania na terenie Gminy Tworóg: - instalacji fotowoltaicznych 191 szt. o łącznej mocy 813,4 kWp, które będą montowane na dachu/elewacji budynku mieszkalnego, na dachu/elewacji budynku gospodarczego wolnostojącego, na gruncie lub na dachu/elewacji budynku gospodarczego przylegającego do budynku mieszkalnego; - instalacji solarnych 24 szt., które będą montowane na dachu/elewacji budynku mieszkalnego, na dachu budynku gospodarczego wolnostojącego lub na dachu/elewacji budynku gospodarczego przylegającego do budynku mieszkalnego.</p> <p>Gmina Zbrosławice w latach 2021-2022 realizowała zadanie pn. „Budowa odnawialnych źródeł energii w Gminie Zbrosławice – etap II”. W ramach przedsięwzięcia wykonano 52 szt. instalacji fotowoltaicznych.</p> <p>Gmina Ożarówice od 2021 roku realizuje projekt pn. „Odnawialne źródła energii szansą na poprawę jakości powietrza w Gminie Ożarówice”, którego rozliczenie planowane jest na koniec 2022 r. Do końca 2021 roku gmina Ożarówice podpisała 472 umowy z mieszkańcami gminy dotyczące 95% - ego dofinansowania do wymiany tradycyjnego kotła na pompę ciepła, kocioł na biomasę, lub montaż instalacji fotowoltaicznych. Docelowo zostanie dofinansowanych 1096 instalacji ekologicznych a wartość całego projektu wynosi prawie 24 mln zł z czego 1 mln 200 tys. zł to wkład własny Gminy Ożarówice.</p> <p>Pozostałe gminy nie realizowały zadania w 2021 roku.</p>
18.	Realizacja planu elektromobilności poprzez sukcesywną wymianę taboru	Przedsiębiorstwo Komunikacji Metropolitalnej nie wdrożyło w latach objętych sprawozdaniem działań inwestycyjnych polegających na wymianie taboru spalinowego na tabor o napędzie elektrycznym.

	autobusowego i zakup pojazdów elektrycznych.	
--	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu tarnogórskiego, 2022

5.2. Zagrożenia hałasem

W zakresie oddziaływania hałasu w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2029 założono realizację 3 zadań.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań dotyczących oddziaływania hałasu na terenie powiatu tarnogórskiego w 2021 roku w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 10 Stan realizacji zadań dotyczących zagrożeń hałasem na terenie powiatu tarnogórskiego w 2021 roku

Cel		
Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego		
L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań
1.	Modernizacja infrastruktury drogowej na obszarze powiatu tarnogórskiego.	Zadanie szczegółowo omówione w rozdziale Przeciwdziałanie zmianom klimatu oraz likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza.
2.	Redukcja hałasu przemysłowego (w tym m.in. wyciszenie hal i wymiana maszyn i urządzeń przez zastosowanie obudów dźwiękochłonnych, izolacji akustycznych itp.).	W 2021 roku zadanie nie było realizowane.
3.	Uwzględnianie terenów narażonych na oddziaływanie hałasu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.	Zadanie realizowane jest przez gminy powiatu tarnogórskiego w trakcie opracowania nowych lub zmienianych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu tarnogórskiego, 2022

5.3. Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód

W zakresie gospodarowania wodami w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2029 założono realizację 6 zadań.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań dotyczących gospodarowania wodami na terenie powiatu tarnogórskiego w 2021 roku w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 11 Stan realizacji zadań w zakresie gospodarowania wodami na terenie powiatu tarnogórskiego w 2021 roku

Cel		
Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód		
L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań
1.	Prowadzenie wykazu zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.	<p>Gmina Kalety nie prowadziła w okresie raportowania wykazu zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.</p> <p>Gmina Miasteczko Śląskie prowadzi wykaz przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników przydomowych. Na koniec 2021 roku zewidencjonowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 10 oczyszczalni przydomowych, • 57 oczyszczalni bezodpływowych. <p>W roku 2021 przeprowadzono 5 kontroli w powyższym zakresie.</p> <p>Gmina Ożarówce prowadzi wykaz przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych. Stan na koniec 2021 roku to – 91, kontrole w powyższym zakresie nie były przeprowadzone.</p> <p>Gmina Radzionków Wydział Ekologii prowadzi wykaz zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Wykaz ten zestawiany jest z kwartalnymi sprawozdaniami przedsiębiorców, którzy posiadają zezwolenie na opróżnianie zbiorników bezodpływowych na terenie Gminy Radzionków. Na podstawie przedmiotowych danych przeprowadzane są kontrole w zakresie częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni. Zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku w Gminie Radzionków minimalna częstotliwość opróżniania tzw. szamba to 1 raz na kwartał. Natomiast opróżnianie zawiesziny z przydomowej oczyszczalni powinno się odbywać zgodnie z instrukcją jej użytkowania. Ze względu na stan epidemii COVID-19 w 2021 r. nie prowadzono kontroli zbiorników u osób fizycznych.</p> <p>Gmina Świerklaniec prowadzi wykaz zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Zgodnie z danymi zawartymi w wykazie, na terenie Gminy Świerklaniec znajduje się 1314 zbiorników bezodpływowych (stan na 31.12.2021 r.). W 2021 r. zgłoszonych do eksploatacji zostało kolejnych 6 instalacji. W 2021 roku przeprowadzona została kontrola znacznej części zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków zlokalizowanych na terenie Gminy Świerklaniec, w zakresie pozbywania się przez mieszkańców nieczystości ciekłych. W związku z powyższym do mieszkańców zostały wystosowane 1053 pisma wzywające do okazania dokumentów tj. umów zawartych z podmiotami mającymi zezwolenie na prowadzenie działalności</p>

		<p>w zakresie opróżniania i transportu nieczystości ciekłych oraz dowodów uiszczenia opłat za te usługi.</p> <p>Gmina Zbrosławice prowadzi wykaz przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych.</p> <p>Przydomowe oczyszczalnie: 436 w roku 2021, Zbiorniki bezodpływowe: 1222 w roku 2021.</p> <p>W 2021 roku 6 kontroli w podanym zakresie.</p> <p>Gmina Tarnowskie Góry Straż Miejska dokonała kontroli opróżniania zbiorników bezodpływowych W 2021 roku 3 kontrole w tym 2 przypadki to uchybienia.</p> <p>Gmina prowadzi wykaz przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej. Wykaz prowadzony jest w formie tabelarycznej z wyszczególnieniem lokalizacji oczyszczalni, typu/rodzaju oczyszczalni oraz częstotliwości wywozu.</p> <p>Na terenie gminy przydomowych oczyszczalni ścieków w roku 2021 było 359 (zgłoszonych 15).</p> <p>W zakresie przydomowych oczyszczalni ścieków kontrole przeprowadzone są na podstawie przedkładania przez właścicieli instalacji dokumentów w postaci umów, faktu bądź rachunków, kart wywozu lub przekazania odpadu potwierdzających sposób pozbywania się komunalnych osadów ściekowych z nieruchomości.</p> <p>Gmina Twaróg</p> <p>Gmina stwarza możliwość uzyskania dofinansowania do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w gospodarstwach indywidualnych w 70% nie przekraczając kwoty 8 400,00zł. W roku 2021 z programu dofinansowania do przydomowych oczyszczalni ścieków skorzystało 16 beneficjentów w kwocie 134 400,00zł</p> <p>Pozostałe gminy nie udzieliły informacji dotyczących zadania.</p>
2.	Budowa, przebudowa i modernizacja sieci kanalizacji, w tym deszczowej	<p>Gmina Krupski Młyn</p> <p>Realizuje zadanie Ochrona dorzecza Małej Panwi poprzez rozbudowę i modernizację gospodarki wodno - ściekowej - etap II - realizacja projektu na terenie Gminy Krupski Młyn - Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Krupski Młyn.</p> <p>Termin zakończenia prac planuje się na 2023 rok</p> <p>Gmina Miasteczko Śląskie</p> <p>W roku 2021 na terenie gminy prowadzono prace związane z budową sieci wodociągowej i modernizacją sieci kanalizacyjnej, w zakresie opracowania dokumentacji technicznej oraz dostawa i montaż wciągnika elektrycznego do transportu pomp dla przepompowni ścieków komunalnych przy ul. Paprotnej w Żyglinie w Gminie Miasteczko Śląskie, w ramach zadania pn. Modernizacja i odtwarzanie urządzeń kanalizacyjnych - koszt całkowity zadania 35 300,00 zł.</p> <p>Gmina Ożarówice</p> <p>W roku 2021 wykonano następujące dokumentacje projektowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w ul. Malinowej w Ożarówicach, koszt projektu 15 033,33 zł. • Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w ul. Leśnej (bocznej) w Ossach, koszt projektu 15 033,33 zł. <p>Gmina Świerklaniec</p> <p>Na terenie Gminy Świerklaniec trwały w roku 2021 roboty budowlane związane z budową kanalizacji sanitarnej oraz modernizacji sieci</p>

		<p>wodociągowej (w ramach projektu pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie Gminy Świerklaniec”). Roboty prowadzone były na terenie sołectw: Świerklaniec, Nowe Chechło, Nakło Śląskie oraz Orzech. Z tego tytułu poniesiono wydatek w łącznej kwocie 10 839 911,78 zł. W roku 2021 roboty budowlane związane z budową kanalizacji sanitarnej oraz modernizacji sieci wodociągowej prowadzone były również przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Świerkłańcu. Zrealizowano prace polegające na budowie sieci kanalizacji sanitarnej na terenie Nowego Chechła – ul. Pogodna oraz Orzecha – ul. Głębocka i Łąkowa (wydatkowano łącznie 640 629,91 zł) oraz budowie wodociągu w Nowym Chechle – ul. W. Szymborskiej (kwota 7 035,00 zł).</p> <p>W roku 2021 wykonano dokumentację projektową dot. Budowy kanalizacji deszczowej w rejonie ul. Rodzinnej i Sąsiedzkiej w Świerkłańcu jak również dokumentację projektową dot. budowy kanalizacji sanitarnej w Nowym Chechle – ul. Pogodna oraz Orzechu – ul. Głębocka. Łącznie wydatkowano z tego tytułu kwotę 86 880,00 zł.</p> <p>Gmina Zbrosławice</p> <p>Wykaz zrealizowanych zadań wraz z poniesionymi do końca 2021 roku kosztami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Karchowicach – wydatkowano: 108 049,43 zł, • Budowa zbiorników bezodpływowych na terenie Gminy Zbrosławice – wydatkowano 150 000,00 zł., • Budowa kanalizacji deszczowej w ciągu ul. Dolina Dramy w Ptakowicach – wydatkowano: 224 871,68 zł., • Budowa sieci wodociągowej w Świątoszowicach ul. Budowlana – wydatkowano: 8 900,00 zł. <p>Gmina Tarnowskie Góry zrealizowała następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Cmentarnej w Tarnowskich Górach - długość sieci 974,74 m.- koszt realizacji 1 069 430,69 zł., w tym 774 463,19bzl z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (dalej: RFIL). • Budowa kanalizacji ogólnospławnej w rejonie ul. Królowej Jadwigi, etap III - ul. Jana Kazimierza w Tarnowskich Górach, - długość sieci 708,40 m -koszt realizacji 500 060,64 zł., w tym 49 7431,11 zł z RFIL. • Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Zgrzebniocka w Tarnowskich Górach, - długość sieci 332,40 m. - koszt realizacji 176 584,62 zł., w tym 152 710,36 zł z RFIL. • Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Grodzkiej w Tarnowskich Górach, - długość sieci 157,81 m. - koszt realizacji 120 090,37 zł., w tym 105 138,02 zł z RFIL. <p>Zarząd Dróg Powiatowych wykonał również remont i czyszczenie kanalizacji deszczowej w ciągu ul. Tarnogórskiej w Potępie. Prace realizowała firma Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe LARIX Sp. z o.o. z siedzibą w Lublińcu. Koszt prac to kwota 39 500,00 zł.</p> <p>Wykonano również awaryjną naprawę kanalizacji deszczowej w ciągu ul. Mikuleczyckiej w Ziemięcicach. Prace realizowała firma FINA Sp. z o.o. z siedzibą w Woźnikach. Koszt prac to kwota 13 850,00 zł.</p> <p>Wykonano w 2021 roku remont obiektów mostowych w poniższych lokalizacjach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworóg ul. Armii Krajowej w Boruszowicach, • Kalety ul. Ofiar Katynia oraz ul. 1 Maja.
--	--	--

		<p>Wykonane remonty przepustów w lokalizacjach: Tarnowskie Góry ul. Bytomska oraz Tworóg ul. Słoneczna w Połomii. Prace zostały zlecone firmie EVIEW Sp. z o.o. z Rudy Śląskiej. Całkowity koszt prac to 430 466,14 zł.</p> <p>Awaryjnie dokonano remontów, udrożnienia i modernizacji przepustów wg poniższych lokalizacji:</p> <p>Zbroslawice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Księży Las ul. Wiejska – koszt 67 650,00 zł, • Księży Las skrzyżowanie DP2902S i DP3217S – koszt 45 000,00 zł. • Prace zostały zlecone firmie EVIEW Sp. z o.o. z Rudy Śląskiej. • Zbroslawice ul. Wolności – koszt 45 599,45 zł • Ptakowice ul. Górnicka – koszt 150 000,00 zł • Prace zostały zlecone firmie DOMAX z Boronowa. <p>Tworóg</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brynek ul. Pyskowicka – koszt 50 000,00 zł, • Prace zostały zlecone firmie FINA Sp. z o.o. z Woźnik.
3.	Realizacja Programu małej retencji dla Województwa Śląskiego – aktualizacja 2016 r.	W 2021 roku zadanie nie było realizowane przez żadną z Gmin należących do powiatu tarnogórskiego.
4.	Dofinansowanie dla Spółek Wodnych	<p>W 2021 roku Powiat dofinansował w ramach dotacji celowej 15 000,00 zł:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5 000,00 zł Spółka Wodna w Połomii, • 5 000,00 zł Miejska Spółka Wodna Tarnowskie Góry, • 5 000,00 zł Spółka Wodna Gminy Tworóg z siedzibą w Wojsce.
5.	Nadzór nad zadaniem pn. „Ochrona Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 330 – Gliwice poprzez kompleksowe unieszkodliwienie odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji”.	<p>Zgodnie z założeniami zadania pn. „Ochrona Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 330 – Gliwice poprzez kompleksowe unieszkodliwienie odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji” wszystkie odpady poprodukcyjne zlokalizowane w zwałowiskach powinny być unieszkodliwione lub poddane odzyskowi w Centralnym Składowisku Odpadów.</p> <p>Z pozostałych do unieszkodliwienia 425 tys. m³ odpadów niebezpiecznych zaledwie 1/3 z nich znajduje się na gruntach Skarbu Państwa, tj. około 153 tys. m³ odpadów. Pozostała część tj. 2/3 odpadów, znajduje się na zwałowisku nr 1 usytuowanym na gruntach stanowiących własność osób prywatnych. Działki, na których zdeponowano w przeszłości część odpadów na obszarze dawnego poligonu wojskowego, zostały w 2004 r. sprzedane przez Agencję Mienia Wojskowego osobom prywatny, co w sposób zasadniczy skomplikował sprawę kompleksowej likwidacji odpadów z obszaru byłych Zakładów. Szacuje się, że na gruntach tych zalega ok. 272 tys. m³ odpadów koniecznych do unieszkodliwienia.</p> <p>Skarb Państwa reprezentowany przez Starostę Tarnogórskiego realizuje program unieszkodliwienia odpadów w zakresie nieruchomości objętych zrzeczeniem się prawa użytkowania wieczystego przez Zakłady Chemiczne w likwidacji, natomiast nie jest prawnie legitymowany do realizacji programu na terenie, do którego nie posiada tytułu prawnego. Brak tytułu prawnego do dysponowania nieruchomościami uniemożliwia Staroście Tarnogórskiemu spełnianie podstawowych wymagań do</p>

		<p>pozyskania środków finansowych z budżetu państwa lub środków unijnych na kontynuowanie unieszkodliwiania pozostałych odpadów.</p> <p>Na likwidację zagrożenie wydano dotychczas 230 mln zł (w latach 1997-2006), unieszkodliwiając ponad 1 mln. m³ odpadów. Do unieszkodliwienia pozostało jeszcze 425 tys. m³ odpadów, w tym 272 tys. m³ na terenach prywatnych. Według różnych szacunków, kwota potrzebna do neutralizacji pozostałej części odpadów, może wynieść ok. 150-160 mln zł.</p>
6.	Budowa, przebudowa i modernizacja budowli przeciwpowodziowych	<p>Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach poinformowało, że w 2021 roku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonano konserwację (utrzymanie) ciekłu Pniowieckiego w km 0+000-2+650 w m. Tarnowskie Góry, gm. Tarnowskie Góry na kwotę 18 509,04 zł brutto, • wykonano konserwację (utrzymanie) ciekłu Stoła w km 14+540-26+950 w m. Tarnowskie Góry, gm. Tarnowskie Góry na kwotę 149 412,10 zł brutto, • udrożniono koryto ciekłu Stoła w km 24+500-24+600 w m. Tarnowskie Góry, pow. tarnogórski, woj. śląskie na kwotę 122 530,99 zł brutto.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu tarnogórskiego, 2022

5.4. Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb oraz zarządzanie zasobami geologicznymi

W zakresie ochrony gleb w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2021- 2024 z perspektywą do roku 2029 założono realizację 3 zadań.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań dotyczących ochrony gleb i zasobów geologicznych na terenie powiatu tarnogórskiego w 2021 roku.

Tabela 12 Stan realizacji zadań w zakresie ochrony gleb i zasobów geologicznych na terenie powiatu tarnogórskiego 2021 roku

Cel		
Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska		
L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań
1.	Prowadzenie i aktualizowanie wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi	<p>Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach prowadzi i aktualizuje wykaz historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. Wykaz został sporządzony w roku 2018, natomiast aktualizacja opracowania wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi dla terenu Powiatu Tarnogórskiego opracowana przez Eurofins OBIKŚ Polska Sp. z o.o. Katowice wykonana została w roku 2020. Wg aktualizacji jest to 8920 działek.</p> <p>Do dnia sporządzania niniejszej informacji do Starosty Tarnogórskiego wpłynęła jedna decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach znak WSI.513.74.2019.SA.18 z dnia 11 stycznia 2022 r. orzekająca o wpisie o potencjalnym historycznym zanieczyszczeniu powierzchni ziemi do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi w odniesieniu do działek stanowiących współwłasność osób fizycznych, na których zalegają odpady po zlikwidowanych Zakładach Chemicznych „Tarnowskie Góry”. Starosta nie posiada informacji co do ostateczności przedmiotowej decyzji. Druga decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach znak WSI.513.73.2019.SA.2 z dnia 5 kwietnia 2019 r. orzeka o wpisie o potencjalnym historycznym zanieczyszczeniu powierzchni ziemi do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi w odniesieniu do działek stanowiących własność Skarbu Państwa, stanowiących tereny użytkowane przez zlikwidowane Zakłady Chemiczne Tarnowskie Góry.</p> <p>Starosta Tarnogórski realizujący zadania administracji rządowej w latach 2020-2021 prowadził korespondencję z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach w sprawie podjętych decyzji procedurach, które RDOŚ może lub zamierza podjąć w celu ostatecznego potwierdzenia historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi po byłych Zakładach Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach. W czerwcu 2021 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach poinformował Starostę Tarnogórskiego o przystąpieniu do realizacji zadania pn. „Ocena zanieczyszczenia powierzchni ziemi w celu potwierdzenia występowania historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi w rejonie Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w likwidacji”, w ramach którego w okresie od lipca do grudnia 2021 r. prowadzone były badania występnego oraz szczegółowe. Prace badawcze na terenie nieruchomości o łącznej powierzchni 58 ha prowadziła firma PROTE Technologia dla środowiska sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach przy finansowym wsparciu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Zadanie zostało wykonane za kwotę</p>

		<p>533.000,00 zł brutto. W wyniku podjętych czynności stwierdzono zanieczyszczenie powierzchni ziemi przedmiotowego terenu substancjami powodującymi ryzyko na poziomie przekraczającym ich wartości dopuszczalne określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. 2016 r. poz. 1359). Szeroki zakres przeprowadzonych prac badawczych umożliwił wyznaczenie zasięgu występowania zanieczyszczenia substancjami powodującymi ryzyko. Wyniki analiz laboratoryjnych pobranych próbek gruntu z nietrwałych sondowań badawczych wykonanych w ramach przeprowadzonych badań, wykazały w strefie poniżej 0,25 m p. pt., przekroczenia dopuszczalnych zawartości badanych substancji powodujących ryzyko tj. metale i metaloid, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne oraz węglowodory ropopochodne, których dopuszczalne stężenia określono w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi. Na podstawie oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi należy stwierdzić, że zanieczyszczenie dotarło już do wód gruntowych pierwszego poziomu wodonośnego, co potwierdzają wyniki badań przeprowadzanych w ramach monitoringu środowiska. Ponadto migrujące wody gruntowe mogą być nośnikiem zanieczyszczenia w gruntach strefy saturacji. Tym samym, na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniu z ww. badań potwierdza się występowanie historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi na terenie byłych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach.</p> <p>Stan jest zgodny z aktualizacją sporządzona w 2020 roku.</p>
2.	Zatrzymanie nadmiernego przeznaczenia gruntów rolnych pod zabudowę poprzez stosowane zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.	Zadanie realizowane przez gminy powiatu tarnogórskiego poprzez zapisy w decyzjach o warunkach zabudowy lub miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.
3.	Zakup sprzętu informatycznego potrzebnego do realizowania zadań związanych z włączeniami gruntów z produkcji rolnej	W 2021 roku zakupiono sprzęt informatyczny (listwa zasilająca 1 szt., monitor 3 szt., mysz przewodowa 3 szt., klawiatura 3 szt., zasilacz 3 szt., komputer 3 szt., pendrive 3 szt., słuchawki 1 szt., laptop 1 szt.). Koszt ogólny wykonanego zadania wynosi: 19 315,33 zł, zadanie dofinansowane w całości ze środków budżetu Województwa Śląskiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu tarnogórskiego, 2022

5.5. Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki w obiegu zamkniętym

W zakresie gospodarki odpadami w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2029 założono realizację 2 zadań.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań dotyczących gospodarki odpadami na terenie powiatu tarnogórskiego w 2021 roku.

Tabela 13 Stan realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami na terenie powiatu tarnogórskiego w 2021 roku

Cel		
Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska		
L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań
1.	Nadzór administracyjny nad wydanymi decyzjami z zakresu gospodarki odpadami, w tym kontrole przedsiębiorców.	<p>W 2021 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach na terenie powiatu tarnogórskiego dokonał kontroli podmiotów gospodarczych w ramach przestrzegania warunków gospodarowania odpadami. Kontrolą objęto 19 zakładów (pismo WIOŚ w Katowicach z dnia 23.06.2022 r. znak DCIN.7016.14.2022.JM.).</p> <p>Wydane w związku ze stwierdzonymi w trakcie kontroli nieprawidłowościami zarządzenia pokontrolne dotyczyły zagadnień z zakresu gospodarki odpadami.</p>
2.	Nadzór nad zadaniem pn. „Ochrona Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 330 – Gliwice poprzez kompleksowe unieszkodliwienie odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji”.	<p>Zgodnie z założeniami zadania pn. „Ochrona Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 330 – Gliwice poprzez kompleksowe unieszkodliwienie odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji” wszystkie odpady poprodukcyjne zlokalizowane w zwałowiskach powinny być unieszkodliwione lub poddane odzyskowi w Centralnym Składowisku Odpadów.</p> <p>Z pozostałych do unieszkodliwienia 425 tys. m³ odpadów niebezpiecznych zaledwie 1/3 z nich znajduje się na gruntach Skarbu Państwa, tj. około 153 tys. m³ odpadów. Pozostała część tj. 2/3 odpadów, znajduje się na zwałowisku nr 1 usytuowanym na gruntach stanowiących własność osób prywatnych. Działki, na których zdeponowano w przeszłości część odpadów na obszarze dawnego poligonu wojskowego, zostały w 2004 r. sprzedane przez Agencję Mienia Wojskowego osobom prywatnym, co w sposób zasadniczy skomplikowało sprawę kompleksowej likwidacji odpadów z obszaru byłych Zakładów. Szacuje się, że na gruntach tych zalega ok. 272 tys. m³ odpadów koniecznych do unieszkodliwienia.</p> <p>Skarb Państwa reprezentowany przez Starostę Tarnogórskiego realizuje program unieszkodliwienia odpadów w zakresie nieruchomości objętych zrzeczeniem się prawa użytkowania wieczystego przez Zakłady Chemiczne w likwidacji, natomiast nie jest prawnie legitymowany do realizacji programu na terenie, do którego nie posiada tytułu prawnego. Brak tytułu prawnego do dysponowania nieruchomościami uniemożliwia Staroście Tarnogórskiemu spełnianie podstawowych wymagań do pozyskania środków finansowych z budżetu państwa lub środków unijnych na kontynuowanie unieszkodliwiania pozostałych odpadów.</p> <p>Z uwagi na brak możliwości formalno-prawnych likwidacja zwałowisk odpadów obejmowała działania zabezpieczające to jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • eksploatację oczyszczalni ścieków po Zakładach Chemicznych Tarnowskie Góry,

		<ul style="list-style-type: none"> • monitoring środowiska w rejonie Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry”. Monitoring odbywał się w 56 punktach. Kwota wydatkowana w 2021 roku- 39 189,76 zł.
--	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu tarnogórskiego, 2022

5.6. Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu

W zakresie ochrony zasobów przyrodniczych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2029 założono realizację 2 zadań.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań dotyczących ochrony zasobów przyrodniczych na terenie powiatu tarnogórskiego w 2021 roku.

Tabela 14 Stan realizacji zadań w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych na terenie powiatu tarnogórskiego w 2021 roku

Cele		
Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska.		
L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań
1.	Rozwój bazy dydaktycznej edukacji przyrodniczej oraz realizacja działań z zakresu edukacji ekologicznej, w szczególności na temat przedmiotów ochrony na obszarach Natura 2000 oraz walorów przyrodniczych powiatu.	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach realizuje zadania edukacyjne w ramach otwartego konkursu ofert w zakresie ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego. W 2021 roku dofinansowano z budżetu powiatu w ramach konkursu na zadania publiczne: <ul style="list-style-type: none"> Tarnogórskie Stowarzyszenie Hodowców Kanarków i Ptaków Egzotycznych z/s w Miedarach, zadanie pn.: „Ochrona ptaków dziko żyjących”- konkurs plastyczny, obserwacja ptaków w terenie, wystawa ptaków hodowanych na terenie powiatu tarnogórskiego – kwota dotacji 900,00 zł. Koło Łowieckie „Jeleń” w Będzinie z s. w Mierzęcicach, zadanie pn.: „Odbudowanie obniżonego stanu populacji bażanta na terenie obwodu łowieckiego nr 98 na terenie sołectwa Niezdara i Ossy”- kwota dotacji 1 560,00 zł. Śląski Związek Pszczelarzy w Katowicach Koło Pszczelarzy w Tarnowskich Górach, zadanie pn.: „ekologia i ochrona pszczół” – kwota dotacji 2 000,00 zł.
2.	Usuwanie roślinności inwazyjnej.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach Oddział w Lublińcu w 2021 roku przeprowadził 31 kontroli agrofagów kwarantannowych oraz pobrano 2 próby z wynikiem bez uwag. Przeprowadził 31 obserwacji fitosanitarnych pod kątem występowania agrofagów niekwarantannowych oraz pobrano 2 próby z wynikiem bez uwag.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu tarnogórskiego, 2022

5.7. Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

W zakresie gospodarki leśnej w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2029 założono realizację 1 zadania.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań dotyczących gospodarki leśnej na terenie powiatu tarnogórskiego w 2021 roku.

Tabela 15 Stan realizacji zadanie w zakresie gospodarki leśnej na terenie powiatu tarnogórskiego w 2021 roku

Cele		
Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska.		
L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań
1.	Pełnienie nadzoru nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa.	Nadzór nad połową lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa przekazany na podstawie porozumień do Nadleśnictwa Świerklaniec i Nadleśnictwa Koszęcin, koszty w 2021 roku wyniosły 21 794,75 zł. Starostwo Powiatowe w 2021 roku wydało: <ul style="list-style-type: none"> • 50 decyzji określających zadania z zakresu gospodarki leśnej, • 3 decyzje z zakresu gospodarki leśnej, • 56 świadectw legalności pozyskiwania drewna.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu tarnogórskiego, 2022

5.8. Kontrola i zarządzanie ochroną środowiska

W zakresie kontroli i zarządzania ochroną środowiska w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2029 założono realizację 4 zadań.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań dotyczących kontroli i zarządzania ochroną środowiska na terenie powiatu tarnogórskiego w 2021 roku.

Tabela 16 Stan realizacji zadań w zakresie kontroli i zarządzania ochroną środowiska na terenie powiatu tarnogórskiego 2021 roku

Cel		
Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska		
L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań
1.	Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2021 - 2024 z perspektywą do roku 2033”	Raporty są tworzone w odstępach dwuletnich.
2.	Opracowanie „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2025 - 2028 z perspektywą do roku 2029”	Programy tworzone są zgodnie z obowiązującymi przepisami. Program ochrony środowiska Powiatu Tarnogórskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2029, został przyjęty przez Radę Powiatu Tarnogórskiego w dniu 30 marca 2021 r., uchwałą nr XXIX/266/2021.

3.	Gromadzenie danych nt. instalacji emitujących pola elektromagnetyczne wymagających zgłoszenia	W 2021 roku przyjęto 5 nowych zgłoszeń źródeł promieniowania elektromagnetycznego oraz przyjęto 29 aktualizacji zgłoszeń. W 2021 roku WIOŚ kontrolował stację bazową w zakresie poziomów pól elektromagnetycznych - Stację Bazową P4 PLAY TRG2513A Świerklaniec, przy ul. 3 Maja 47 w Świerkłańcu.
4.	Usprawnienie systemu kontroli i egzekucji obowiązującego prawa w zakresie segregacji odpadów i prowadzenie kontroli palenisk domowych.	Straż Miejska wykonywała kontrolę w gospodarstwach indywidualnych i ogrodach przydomowych oraz Rodzinnych Ogrodach Działkowych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w kotłowniach domowych oraz spalania odpadów w otwartych przestrzeniach. W 2021 roku przeprowadzono 154 kontrole palenisk domowych w tym 23 przypadków to uchybienia.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach, 2022

5.9. Zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych

W zakresie zarządzania ryzykiem klęsk żywiołowych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2029 założono realizację 1 zadania.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań dotyczących zarządzania ryzykiem klęsk żywiołowych na terenie powiatu tarnogórskiego w 2021 roku.

Tabela 17 Stan realizacji zadanie w zakresie zarządzania ryzykiem klęsk żywiołowych na terenie powiatu tarnogórskiego w 2021 roku

Cele		
Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska.		
L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań
1.	Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratowania techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobieganie i przeciwdziałania poważnym awariom	Środki wydatkowane zostały przeznaczone na Komendy Powiatowe Państwowej Straży Pożarnej wyniosły 13 194 045,46 zł i pochodziły w 99,01 % z dotacji od Wojewody Śląskiego (kwota dotacji wyniosła 13 064 045,46 zł). Pozostała część wydatków sfinansowana była ze środków własnych Powiatu w kwocie 93 500,00 zł oraz ze środków Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej w kwocie 36 500,00 zł. Wydatki majątkowe w kwocie 222 900,00 zł przeznaczono na: 1. zakup dwóch wentylatorów oddymiających akumulatorowych ze zintegrowaną dyszą gaśniczą oraz cylindra rozpierającego R421E2 e Draulic – 81 000,00 zł; 2. zakup samochodu operacyjnego SLOp 5-cio osobowego – 141 900,00 zł.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu tarnogórskiego, 2022

6. Edukacja ekologiczna

W zakresie edukacji ekologicznej w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do 2024 roku założono realizację 5 zadań, a w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2029 założono realizację 2 zadań. Zadania te są tożsame, w związku z tym w szczegółowy opis działań edukacyjnych przedstawiono w niniejszym rozdziale łącznie za lata 2020 i 2021.

Tabela 18 Stan realizacji zadań w zakresie edukacji ekologicznej na terenie powiatu tarnogórskiego w 2020 i 2021 roku

Cel długoterminowy		
Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu		
L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań
1.	Prowadzenie działań dotyczących możliwości wykorzystania alternatywnych źródeł energii oraz poszanowania energii (np. kampanii, szkoleń, konferencji, itp.)	<p>Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu, przyrody oraz promocja tych walorów, gospodarki odpadami, ochrony jakości powietrza oraz gospodarki niskoemisyjnej na terenie powiatu tarnogórskiego realizowane są m.in. przez placówki oświatowe.</p> <p>Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach</p> <p>1. II Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Staszica w Tarnowskich Górach:</p> <ul style="list-style-type: none"> Organizacja zawodów Olimpiady Ekologicznej – dwoje uczniów zostało finalistami etapu ogólnopolskiego. Współpraca z Wydziałem Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Śląskiego – udział klas biologiczno – chemicznych i geograficzno – matematycznych w zajęciach laboratoryjnych i wykładach na UŚ. Projekty interdyscyplinarne (dotyczące środowiska naturalnego) w klasach bez rozszerzania z biologii. <p>2. Wieloprofilowy Zespół Szkół:</p> <ul style="list-style-type: none"> Udział uczniów w webinarium „Przywróć naszą Ziemię!”. Ministerstwo Klimatu i Środowiska Korzystanie materiałów na stronie internetowej dotyczących SMOGU i jego skutków, bieżąca analiza stanu zanieczyszczenia powietrza airly.org/map/pl (lekcje biologii, godziny wychowawcze). Fundacja Polska bez Smogu https://naszesmieci.mos.gov.pl/ korzystanie z materiałów, edukacyjnych, plakatów, filmów (biologia – dział ochrona środowiska) Ministerstwo Klimatu i Środowiska. <p>3. Zespół Szkół Budowlano-Architektonicznych w Tarnowskich Górach:</p> <ul style="list-style-type: none"> „Dzień siedlisk naturalnych” – prelekcje mające na celu przedstawienie walorów przyrodniczych walorów przyrodniczych woj. śląskiego. „Dzień bez opakowań foliowych” posiłki w lanczboxach i wielorazówkach, butelkach/bidonach. „Dzień Ziemi” – wykłady, warsztaty on-line pt. „Lekcje z klimatem” – Ministerstwo Klimatu i Ochrony Środowiska. „Światowy Dzień Parków Narodowych” – prelekcje przedstawiające parki narodowe Polski, potrzeby ochrony przyrody w Polsce.
2.	<p>Prowadzenie działań podnoszących wiedzę z zakresu właściwej gospodarki odpadami (np. szkolenia, konferencje, kampanie)</p> <p>Prowadzenie działań podnoszących świadomość ekologiczną np. konkursy, seminaria, konferencje, obchody Dnia Ziemi, Sprzątanie Świata i inne</p>	
3.	Dofinansowanie zadań edukacyjnych w ramach ogłoszonych konkursów	
4.	Propagowanie zachowań sprzyjających oszczędzaniu wody przez działania edukacyjno-promocyjne	
5.	Prowadzenie działań mających na celu podnoszenie świadomości w zakresie wpływu na jakość wód nieprawidłowej gospodarki ściekowej w domostwach i gospodarstwach rolnych (np. spotkania, prelekcje, szkolenia)	

		<p>4. Centrum Edukacji Ekonomiczno-Handlowej im. Karola Goduli w Tarnowskich Górach</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krajoznawstwo – zdobywanie wiedzy o kraju poprzez jego poznawanie w czasie wycieczek terenowych (Beskid, Wrocław). • Promocja walorów krajobrazowych (gazetki ściennie). • Udział w akcji „Sprzątanie świata”. • Koło zainteresowań – geograficzne. Podejmowanie tematów na temat rekultywacji terenów, odnowy przyrody, promocji Powiatu Tarnogórskiego. <p>5. Zespół Szkół Chemiczno-Medycznych i Ogólnokształcących im. Marii Skłodowskiej-Curie w Tarnowskich Górach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacja Powiatowego Konkursu Ekologicznego dla Szkół Podstawowych. • Promocja łąk kwietnych w mieście we współpracy z "Naszym Samorządem" - zasianie pasa zieleni przed szkołą. • Młodzież brała udział w projekcie „EKOSZKOŁA”. W ramach projektu uczniowie wzięli udział w warsztatach tematycznych w Ogrodzie Botanicznym w Radzionkowie, uczestniczyli w zajęciach terenowych, przygotowywali prace plastyczne, notatki ekologiczne. Elementy ekologii wplatane są w inne przedmioty na przykład realizowane są projekty na lekcjach języka niemieckiego oraz angielskiego. • Uczniowie wzięli udział w akcjach ogólnopolskich: <ul style="list-style-type: none"> - sprzątanie świata, - akcji miejskiej drzewo, - wymiany elektrośmieci oraz baterii na sadzonkę drzew, - Dzień Ziemi. W ramach tych akcji, zrealizowane zostały wykłady ekologiczne oraz warsztaty. Uczniowie brali udział również w świętowaniu dnia „pustej klasy” realizując grę terenową dotyczącą zwiększenia świadomości na temat globalnych problemów z wodą, zanieczyszczeniami oraz nadmierną produkcję śmieci. <p>6. Technikum nr 13 w Radzionkowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wycieczka w Beskid Śląski - formy ochrony przyrody i walory krajobrazowe. • Dzień Parków Narodowych - prelekcje i pogadanka na temat ochrony przyrody i polskich walorów przyrodniczych. • Konkurs fotograficzny „Przyroda budząca się do życia” propagowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych województwa śląskiego. • Dzień Ziemi - wykłady i warsztaty pt. „Lekcja z klimatem” Ministerstwo Klimatu i Ochrony Środowiska. <p>7. Zespół Szkół Specjalnych w Radzionkowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie akcji na rzecz dbania o przyrodę i najbliższe otoczenie, przebiegających w ramach cyklicznych przedsięwzięć ekologicznych: Dzień Ziemi. • Zorganizowanie mini-kampanii edukacyjno-informacyjnej, dotyczącej, podjętych w ramach akcji: "Sprzątanie świata - Polska 2020", jak również szkolnego konkursu plastycznego, przebiegającego pod nazwą: Plastik? Rezygnuję. Redukuję. Segreguję. • Sfinansowanie zbiórki zużytych baterii (zebrano 85 kg) i makulatury (zebrano 950 kg) w ramach XV edycji Programu
--	--	--

		<p>„Moje Czyste Miasto”, prowadzonego pod patronatem Stowarzyszenia Przyjaciół i Sympatyków Ekologii „Zielona Ziemia” w Radzionkowie oraz XI edycji EKO-konkursu, organizowanego przez Śląskie Centrum Utylizacji w Katowicach.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zorganizowanie udziału 3-osobowej reprezentacji społeczności uczniowskiej Szkoły Podstawowej Nr 3 w Ogólnopolskim Konkursie Ekologicznym: „Mistrz Recyklingu i Przyjaciele”, zainicjowanym przez Fundację Chlorofil w Warszawie. W zadania konkursowe wpisane zostały: projekt gry planszowej, dotyczącej segregowania odpadów komunalnych oraz budowa makiety elektroprzętu z materiałów recyklingowych. Uzupełnianie stanowiło dokumentowanie i wysyłanie w formie elektronicznej przebiegu czynności, jak również praca zdalna z aplikacjami edukacyjnymi, warunkująca udział ekozespołu w rozgrywkach. Wraz z nagrodami rzeczowymi uczestnicy otrzymali dyplomy za zaangażowanie, kreatywność i wiedzę ekologiczną, zaś nauczyciel - opiekun ekozespołu (opiekun Szkolnego Koła LOP) - za wspiane rezultaty edukacji ekologicznej. • Zainicjowanie akcji ekologicznej, przebiegającej w porozumieniu z Urzędem Miasta Radzionków, w ramach obchodów Dnia Ziemi, związanej z porządkowaniem Parku Marka w Radzionkowie-Rojcy - zabezpieczenie przydziału worków do selektywnej zbiórki odpadów oraz ich odbioru po wykonaniu zadania. • Zainicjowanie udziału ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim w konkursie przyrodniczym, zorganizowanym przez Fundację Niezależne Media dla uczniów szkół podstawowych z terenu całej Polski o tematyce Białowieskiego Parku Narodowego, przebiegającego pod nazwą: „Puszcza TV”. Uczestnik wykonał plakat, prezentujący rośliny, tworzące warstwy lasu na przykładzie Puszczy Białowieskiej, otrzymując w nagrodę zaproszenie na wirtualne spotkanie Miłośników Puszczy, podczas którego premierę miały dwa filmy tematyczne. • Zorganizowanie udziału 6-osobowej grupy w XV Otwartej Konferencji Ekologicznej w Bytomskim Teatrze Tańca i Ruchu Rozbark, prowadzonej w ramach cyklu: Bezpieczeństwo ekologiczne w mieście, przebiegającej pod nazwą: Miasto Zielone - Miasto Zdrowe. • Udział w spotkaniu warsztatowym, zorganizowanym w ramach Akademii Edukacji Ekologicznej, przebiegającym pod nazwą: "Walory przyrodnicze kompleksu leśnego Szkoła w Radzionkowie". Kontynuację stanowiło spotkanie konsultacyjne w sprawie projektu ustanowienia użytku ekologicznego na Szkole, zainicjowane przez Stowarzyszenie Przyjaciół i Sympatyków Ekologii, funkcjonujące w Radzionkowie, zorganizowane w terminie późniejszym. • Kontynuowanie współpracy ze Śląskim Ogrodem Botanicznym w Radzionkowie - promowanie zajęć warsztatowych, organizowanych na Księżej Górze przez Regionalną Stację Edukacji Ekologicznej. <p>8. Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Tarnowskich Górach</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia terenowe w regionalnej jednostce edukacji ekologicznej w Radzionkowie. Zakres: poznanie flory i fauny Garbu Tarnogórskiego, negatywne skutki smogu.
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • Wykonywanie gazetek szkolnych dotyczących segregacji śmieci, akcja zbierania nakrętek i baterii. • Udział w projekcie „Zielona pracownia”. <p>9. Zespół Szkół Techniczno-Usługowych im. Jana Pawła II w Tarnowskich Górach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacja konkursu fotograficznego „Wiosna”. • Konkurs na prezentację multimedialną "Slow Life", "Kwiaty polne", "Gaja - matka Ziemia". Celem konkursu było stworzenie uczniom możliwości obcowania z przyrodą kształtowanie postaw wrażliwości obcowania z przyrodą kształtowania postaw wrażliwości na piękno otaczającej przyrody oraz dbałość o środowisko. Wzbudzanie poczucia odpowiedzialności za otaczające nas środowisko naturalne. Efektem działań jest popularyzacja wiedzy przyrodniczej, promowanie idei ochrony przyrody, rozwijanie postaw proekologicznych, rozwijanie umiejętności obserwacji przyrody i dostrzeganie jej piękna. • Udział młodzieży w wykładzie "Woda i ekologia" w ramach edycji projektu artystyczno-ekologicznego EkoKraina 2021. • Organizacja konkursu "Barwy jesieni" Wakacyjne spotkania z przyrodą. • Organizowano imprezy, pogadanki, warsztaty, wycieczki i konkursy o tematyce związanej z ochroną przyrody i środowiska oraz ochroną i zachowaniem walorów krajobrazu i przyrody. Ponadto na terenie placówki prowadzone są następujące szkolne koła, które realizują tą tematykę (w ramach spotkań członków i uczestników): LOP, Szkolne Koło Przyrodnicze, "Włóczykije" Szkolne Koło Turystyczno-Krajoznawcze, Szkolny Klub Unicef. • Internetowy Konkurs wiedzy przyrodniczo-ekologicznej. • Prelekcja "Dzień Ziemi" on-line. • Prelekcja "Co nam daje las" z zadaniami i kartami pracy. <p>10. Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Pomocna Dłoń” w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych zorganizowało zadanie pn.: „Bliżej pszczół”, na organizację którego otrzymało dotację w wysokości 1440,00 zł.</p> <p>Gmina Kalety</p> <p>Gmina realizowała szereg działań ekologiczno-edukacyjnych. Organizowane były liczne spotkania z mieszkańcami na temat możliwych form wsparcia finansowego do wymiany źródła ciepła oraz termomodernizacji budynków. Ponadto gmina utworzyła liczne stacje rowerowe, zorganizowane zostało „Święto ryby”, powstała pasieka edukacyjna, powstał mikroogród na terenie ichtioparku, odbyło się sadzenie dębów na terenie Truszczy, organizowane było Święto Drzewa, plenerowa lekcja przyrody na ścieżce z cisem Donnersmarcka - pogadanka z leśniczym, powstały tablice edukacyjne informujące o gatunkach drzew, powstała bezpłatna komunikacja publiczna - przeciwdziałanie niskiej emisji, odbyło się Polsko-Czeskie spotkanie Dobre rady na odpady”, zorganizowano zarybianie ichtioparku, odbyła się leśna edukacja ekologiczna w stancy myśliwskiej, budowa elektrowni Kalety - forma fotowoltaiczna, powstawanie edukacyjnych zwierząt leśnych w stancy myśliwskiej, powstanie ścieżki dydaktycznej w Truszczy, obchody dnia sprzątania Ziemi.</p>
--	--	--

	<p>Gmina Miasteczko Śląskie</p> <p>Działania podjęte przez gminę:</p> <ul style="list-style-type: none"> • z zakresu zachowania bioróżnorodności (dofinansowanie do zarybiania zbiornika Gierzyna, zakup lekarstw dla rodziny pszczoł, konkurs dla mieszkańców na najładniejszą budkę lęgową i domek dla owadów). • kampania edukacyjna z zakresu właściwej gospodarki odpadami, • akcje Sprzątania Świata, • akcja promująca walkę z niską emisją (plakaty, informacje na stronie internetowej) • utworzenie punktu obsługi „Czyste Powietrze”. <p>Gmina Ożarówce</p> <p>Gmina przeprowadzała następujące działania ekologiczno-edukacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ulotki dot. poprawnej segregacji śmieci, • ulotki dot. wymiany kotłów CO węglowych, • akcje organizowane przez szkoły z terenu gminy: ulotki, imprezy, audycje, konferencje oraz materiały informacyjne i szkoleniowe. <p>Gmina Radzionków</p> <p>W 2020 roku przeprowadzono II edycję „Przedszkolaku złap oddech”.</p> <p>Gmina Świerklaniec</p> <p>W 2020 r. Gmina nie prowadziła działań edukacyjnych ze względu na obostrzenia w związku z panującą na terenie całego kraju pandemią koronawirusa. Urząd Gminy w porozumieniu z firmą Remondis przeprowadził prelekcje z zakresu prawidłowej segregacji odpadów w przedszkolach zlokalizowanych na terenie gminy. W spotkaniach edukacyjnych brały udział dzieci przedszkolne w wieku od 3 do 6 lat. Dzieci miały możliwość obejrzenia filmu edukacyjnego oraz wzięcia udziału w mini warsztatach z zakresu gospodarki odpadami. Za aktywny udział w prelekcjach, dzieci otrzymały nagrody w postaci kolorowanki nawiązującej do zasad prawidłowej segregacji.</p> <p>Gmina Zbrosławice</p> <p>Działania ekologiczno-edukacyjne organizowane przez Gminę w 2020 roku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizacja Dnia Ziemi, • Dramatalia, • udział w akcji „Sprzątania świata”, • promowanie ochrony przyrody, • promowanie korzystania z ekologicznych środków transportu. <p>Gmina Tarnowskie Góry</p> <p>W 2021 roku została wykonana ścieżka edukacyjna po Hałdzie Popłuczkowej przy ul. Długiej w Tarnowskich Górach w związku z realizacją projektu pn. „Dobre praktyki dla wzmocnienia bioróżnorodności i aktywnej ochrony muraw galmanowych rejonu śląsko – krakowskiego BioGalmany” a także zorganizowany konkurs fotograficzny „Kolorowe murawy galmanowe –siedlisko pełne życia”.</p> <p>W związku z realizacją ww. projektu zakupiono 4 tablice informacyjne pn.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Murawy galmanowe jako dziedzictwo kulturowo-przyrodnicze regionu”, • „Rośliny muraw galmanowych hałdy kopalni „Fryderyk”,
--	---

		<ul style="list-style-type: none"> • „Zwierzęta muraw galmanowych hałdy kopalni „Fryderyk”, • „Zagrożenia i ochrona muraw galmanowych hałdy kopalni „Fryderyk”. <p>Projekt „Dobre praktyki dla wzmacniania bioróżnorodności i aktywnej ochrony muraw galmanowych rejonu śląsko-krakowskiego, BioGalmany” miał na celu ochronę unikatowych w skali europejskiej muraw galmanowych zlokalizowanych na chronionej Hałdzie Popłuczkowej przy ul. Długiej.</p> <p>W 2020 roku kontynuowano koszenie muraw oraz usuwanie gatunków inwazyjnych i odrośli korzeniowych. Zadanie uzyskało dofinansowanie ze środków UE, a projekt realizowany jest we współpracy z Uniwersytetem Śląskim oraz miastem Jaworzno.</p> <p>W ramach zadań realizowanych na terenie Tarnowskich Gór wykonuje się m.in. usuwanie gatunków inwazyjnych, usuwanie dzikich składowisk odpadów, odtwarzanie i utrzymanie muraw galmanowych na terenie hałdy popłuczkowej kopalni Fryderyk i wykonanie ścieżki przyrodniczej. Projekt kontynuowano w 2021 roku. Zakres działań obejmował: koszenie muraw oraz usuwanie gatunków inwazyjnych i odrośli korzeniowych, zakup nagród dla uczestników konkursu fotograficznego pn. "Kolorowe murawy galmanowe-siedlisko pełne życia". Ponadto wykonano i zamontowano 4 tablice informacyjne ścieżki dydaktycznej po Hałdzie popłuczkowej w związku z zakończeniem ww. projektu. W ramach realizacji Programu Edukacji Ekologicznej organizowano cykliczne akcje, do których zalicza się m.in. „Tarnogórskie Święto Drzewa”, „Sportowy Eko-Turniej” czy też warsztaty edukacyjno-ekologiczne „Eko-kraina”</p> <p>Województwo Śląskie</p> <p>Działania dotyczące akcji edukacyjnych w zakresie ochrony środowiska w tym także gospodarki wodnej, ochrony powietrza itp. w roku szkolnym 2019/2020 i 2020/2021, z których korzystać mogli nauczyciele szkół i placówek województwa śląskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konferencja nieodpłatna pt. „Na jurajskich szlakach...rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne”, warsztaty nieodpłatne pt. „Ekologiczny patrol na tropach jesieni”, organizacja zajęć w terenie, • zajęcia otwarte nieodpłatne pt. „Ochrona przeciwpowodziowa a występowanie i skutki powodzi”, • warsztaty terenowe nieodpłatne pt. „Nieczynny kamieniołom jako miejsce edukacji przyrodniczo-ekologicznej”, • warsztaty terenowe nieodpłatne pt. „Walory przyrodnicze nieczynnego kamieniołomu Lipówka koło Częstochowy. Bioróżnorodność wokół nas”, • szkolenie odpłatne i warsztaty terenowe nieodpłatne pt. „Badania hydrologiczne i atmosferyczne. Szkolenie realizowane w ramach Projektu-Nowoczesne działania kluczem do sukcesu” współfinansowanego z EFS, • warsztaty terenowe nieodpłatne pt. „Środowisko geograficzne Parku Krajobrazowego Lasy nad Górną Liswartą”, • warsztaty terenowe nieodpłatne pt. „Różnorodność biologiczna w Parku Krajobrazowym Lasy nad Górną Liswartą”, • warsztaty nieodpłatne pt. „Poznanie i dokumentowanie form przyrody ożywionej i nieożywionej na terenie Kamieniołomu Lipówka”. Przykład planowania i ewaluacji procesu dydaktycznego na lekcjach o własnym regionie w szkole podstawowej,
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • warsztaty terenowe nieodpłatne pt. „Ścieżka dydaktyczna w Nadleśnictwie Kłobuck i jej wykorzystanie na zajęciach terenowych”, • wideokonferencje nieodpłatne nt.: <ul style="list-style-type: none"> - „Planowanie i organizacja wycieczki krajoznawczej – poznajemy powiat częstochowski”, - „Rozwijanie geologicznych zainteresowań uczniów – mieszkańcy jurajskiego morza–cz.1 i cz.2”, - „Rola technologii wodorowych w redukcji emisji zanieczyszczeń i ochronie klimatu. Otwarte zasoby edukacyjne w pracy nauczyciela”, - „Kampania antysmogowa „Śląskie. Zmieniamy powietrze na dobre” jako propozycja Obchodów Dnia Ziemi 2021”, - Warsztaty online nieodpłatne: „Metody i formy pracy z uczniem przygotowującym się do XXI Powiatowego Konkursu Ekologicznego”, - „Rozpoznawanie drzew i krzewów w stanie bezlistnym na zajęciach pozalekcyjnych z biologii”, - „Gry interaktywne w edukacji ekologicznej i globalnej”. • Warsztaty terenowe nieodpłatne nt. „Metody oceny jakości wód. Propozycja zajęć terenowych z biologii”. • Webinarium nieodpłatne: „Jak dobrze przygotować debatę klasową dotyczącą edukacji ekologicznej i globalnej”, • „Edukacja ekologiczna i globalna w przedszkolu, szkole, placówce. Otwarte zasoby edukacyjne”. • Zajęcia biblioteczne: <ul style="list-style-type: none"> - „Gdy szanuję książkę, szanuję las”, - „Z boćkiem Kajtkiem witamy wiosnę”. • Spotkania czytelnicze: <ul style="list-style-type: none"> - „W barwnym świecie motyli”, - „Wiosenne spotkanie z boćkiem Kajtkiem”, - „Dzień bociana białego”, - „Z misiem Wojtkiem świętujemy Dzień Niedźwiedzia”. • Konkurs „III Powiatowy Konkurs Plastyczny Przyroda uczy najpiękniej – jurajscy eko - odkrywcy”. <p>W 2021 r. zrealizowano łącznie 96 godzin dydaktycznych dla 2 222 nauczycieli i uczniów z województwa śląskiego.</p> <p>Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Bielsku-Białej</p> <p>Ośrodek był organizatorem i przeprowadził w 2021 roku szkolenie Rady Pedagogicznej w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym im. Ottona Lipkowskiego w Krupskim Młynie „Nauczanie oparte na metodzie eksperymentu” w ramach projektu „Z głową w przyszłość”. Jeden z bloków 5 h szkolenia był poświęcony dydaktycznym uwarunkowaniom stawiania hipotez i procedur ich weryfikacji w kontekście przyjmowania przez ucznia postawy cechującej się odpowiedzialnością za stan środowiska przyrodniczego i wynikającej z jego rzetelnej wiedzy.</p> <p>Działania dotyczące akcji edukacyjnych w zakresie ochrony środowiska w tym także gospodarki wodnej, ochrony powietrza itp. w roku szkolnym 2019/2020 i 2020/2021, z których korzystać mogli nauczyciele szkół i placówek województwa śląskiego:</p>
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • Udział w kampanii edukacyjno-informacyjnej pn. „MOGE! Zatrzymać SMOG – Przedszkolaku złap oddech” w roku szkolnym 2019/2020 – organizacja konferencji i szkoleń, udział w jury konkursowym, • Udział w kampanii Stowarzyszenia Wodociągowców Województwa Śląskiego „Toaleta to NIE śmietnik” w roku szkolnym 2020/2021 – promowanie kampanii w trakcie Festiwalu Edukacyjnego „WOM 2021”, • Szkolenie: Przyroda wokół nas – Dzień drzewa – propagowanie idei ochrony przyrody poprzez uświadomienie dzieciom roli drzew w przyrodzie i ich znaczenia w życiu człowieka (scenariusze zajęć) w roku szkolnym 2020/2021, • Szkolenie: Czas na las – edukacja przez przyrodę-propagowanie idei ochrony przyrody, w roku szkolnym 2020/2021, • Lekcja otwarta: Sekretne życie drzew - propagowanie idei ochrony przyrody, w roku szkolnym 2020/2021, • Warsztaty dla nauczycieli z zakresu ochrony środowiska w ramach Festiwalu Edukacyjnego „WOM2021”: <ul style="list-style-type: none"> - Czy las jest potrzebny dzieciom, - O czym szumią liście? muzyka w lesie, - Małe, duże... matematyka w lesie, - Zielono mi – edukacja w środowisku przyrodniczym, w roku szkolnym 2020/2021, • Konferencja „Deficyt natury w edukacji” inaugurująca OGÓLNOPOLSKI PROJEKT ARTYSTYCZNO-EDUKACYJNEGO "ZIELONY ZAKĄTEK” przygotowany przez nauczycieli konsultantów i doradców metodycznych RODN „WOM” w Katowicach, w roku szkolnym 2021/2022. Jednocześnie informuję, że z uwagi na otwarty charakter podejmowanych działań, bezpłatne i otwarte szkolenia, warsztaty i konkursy, nie ma możliwości weryfikacji czy uczestniczący w nich nauczyciele są mieszkańcami danej gminy.
6.	Prowadzenie systemu informacji o środowisku i jego ochronie.	<p>Prowadzenie Systemu Informacji o Środowisku SIOS. Koszt 1 200 zł w 2020 roku oraz 1 200 zł w 2021 roku.</p> <p>W 2020 r. rozpatrzono 25 wniosków o udostępnienie informacji o środowisku.</p> <p>W 2021 r. rozpatrzono 21 wniosków o udostępnienie informacji o środowisku.</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach, 202

7. Ocena stopnia wykonania założonych celów i priorytetów ekologicznych oraz weryfikacja przyjętych zadań Powiatu Tarnogórskiego w latach 2020-2021.

W latach 2020-2021 realizowanych było szereg inwestycji związanych z remontami i przebudową dróg, termomodernizacją placówek oświatowych. Istotnymi zadaniami realizowanymi na terenie powiatu tarnogórskiego jest rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz remonty i przebudowy dróg na terenach poszczególnych gmin. Zadania te są realizowane na terenie powiatu, niejednokrotnie z zaangażowaniem finansowym powiatu (wspólne inwestycje drogowe), ale są również zadaniami własnymi gmin i miast. W poniższej tabeli zestawiono wszystkie zadania zaplanowane do realizacji na okres sprawozdawczy 2020-2021.

Tabela 19 Stopień wykonania założonych celów i kierunków interwencji Programu ochrony środowiska w latach 2020-2021 realizowanych przez gminy powiatu tarnogórskiego przy udziale powiatu

Wyszczególnienie		Stan realizacji zadań zaplanowanych wykonane (W)/ niewykonane (N)/ w trakcie realizacji (T)
Ochrona klimatu i powietrza		
1	Ograniczenie emisji ze środków transportu poprzez modernizację, remont, wymianę nawierzchni, przebudowę dróg, budowa nowych dróg.	W/T
2	Trasy rowerowe na terenie powiatu.	W/T
3	Termomodernizacja budynków.	W/T
4	Budowa nowych źródeł opartych o OZE.	W/T
5	Weryfikacja pozwoleń na emisję zanieczyszczeń do atmosfery.	W/T
6	Monitoring zanieczyszczeń zwałowiska odpadów niebezpiecznych po Zakładach Chemicznych w Tarnowskich Górach.	W/T
Zagrożenie hałasem		
1	Ograniczenie emisji hałasu ze środków transportu poprzez modernizację, remont, wymianę nawierzchni, przebudowę dróg, budowa nowych dróg.	T
Gospodarowanie wodami		
1	Przedsięwzięcia związane z ochroną wód (zarybianie, wykaszanie trawy wokół zbiorników, cieków wodnych, rowów przydrożnych).	W/T
2	Realizowanie zadań modernizacyjnych inwestycyjnych służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej (modernizacja oczyszczalni ścieków budowa sieci kanalizacyjnej budowa sieci wodociągowej).	W/T

Wyszczególnienie		Stan realizacji zadań zaplanowanych wykonane (W)/ niewykonane (N)/ w trakcie realizacji (T)
Gospodarowanie odpadami		
1	Nadzór nad zadaniem - likwidacja zwałowisk odpadów niebezpiecznych poprzez unieszkodliwienie oraz rekultywację terenów po Zakładach Chemicznych "Tarnowskie Góry".	T
Zasoby przyrodnicze		
1	Nadzór nad lasami niestanowiącymi własność Skarbu Państwa.	W/T
2	Wspieranie działań mających na celu ochronę siedlisk roślin i zwierząt chronionych i przyrodniczo cennych oraz wartości krajobrazowych (odnowienia powierzchni lasów)	W/T
3	Przeciwdziałanie wypalaniu traw, współpraca z PSP w zakresie monitoringu podpałów traw i nieużytków oraz podejmowanie działań edukacyjnych w zakresie szkodliwości wypalania traw, ściernisk i nieużytków.	T
Edukacja ekologiczna		
1	Zintensyfikowanie edukacji ekologicznej społeczeństwa w zakresie ochrony środowiska.	W
2	Prowadzenie systemu informacji o środowisku i jego ochronie.	W

Źródło: opracowanie własne

8. Analiza wskaźnikowa za lata 2020-2021

Na potrzeby monitoringu stanu realizacji „Programu...” została opracowana propozycja wskaźników służących do monitoringu postępu prac realizacji programu. Wskaźniki te wskazują na tendencję zmian, jakie następują w cyklach kilkuletnich na obszarze powiatu tarnogórskiego.

Zestaw wskaźników proponowanych w „Programie...” z 2014 roku i z 2020 roku zawiera wartości bazowe, a na potrzeby monitorowania postępów w osiąganiu celów środowiskowych w poniższej tabeli zostaną wykorzystane te same wskaźniki przedstawione na koniec okresu raportowanego, czyli 2021 roku. Z zastrzeżeniem, że jeśli nie są jeszcze dostępne dane na koniec 2021 roku wykorzystane zostaną dane na koniec 2020 roku.

Poniższy zestaw wskaźników pokazuje trendy w ochronie środowiska i jakości jego stanu a jednocześnie umożliwia monitoring realizacji założeń polityki ochrony środowiska.

Tabela 20 Wskaźniki realizacji Programów ochrony środowiska

Lp.	Wymiar wskaźnika	Źródło	Stan z programu ochrony środowiska w 2014	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2021
1	Dążenie do zmniejszenia zanieczyszczeń pyłowych (pyłu PM10) na stanowisku pomiarowym. Tarnowskie Góry ul. Litewska	RWMŚ w Katowicach	43,5	38,0	37,5	35,0
2	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych [Mg/rok]	GUS	440 910	466 795	475 359	481 340
3	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych [Mg/rok]	GUS	64,0	77,0	69,0	59,0
4	Stosunek objętości ścieków oczyszczonych w ściekach wymagających oczyszczenia[%]	GUS	70,6	73,4	76,4	77,2
5	Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów [%]	GUS	34,2	53,2	54,8	56,6
6	Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków [%]	GUS	68,2	72,6	75,1	78,3
7	Zużycie wody w przeliczeniu na mieszkańca [m3/rok]	GUS	59,1	57,1	56,7	55,8
8	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	gminy, GUS	466,5	545,3	570,2	622,5

Lp.	Wymiar wskaźnika	Źródło	Stan z programu ochrony środowiska w 2014	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2021
9	Masa odebranych odpadów komunalnych ogółem [Mg/rok]	gminy	33 667,0	48 915,1	62 197,8	69 290,75
10	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie [Mg/rok]	gminy	5 050,0	17 472,3	27 331,5	29 292,55
11	Masa odpadów komunalnych odebranych jako zmieszane odpady komunalne [Mg/rok]	gminy	28 617,0	31 442,8	34 866,4	39 998,24
12	Zmieszane odpady komunalne zebrane wciągu roku na 1 mieszkańca [kg/M/rok]	GUS	243,3	225,9	249,0	284,1
13	Liczba instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych [szt.]	gminy	1	1	1	1
14	Zlikwidowane dzikie wysypiska [szt./rok]	gminy, GUS	465	244	331	300
15	Odpady zebrane podczas likwidacji dzikich wysypisk [Mg/rok]	gminy, GUS	339,3	116,7	140,4	87,2
16	Ilość wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu [Mg/rok]	gminy	2 788,0	3 678,3	3 647,3	3 517,1
17	Obszary prawnie chronione [ha]	CRFOP	565,4	568,1	568,1	568,15
18	Powierzchnia lasów [ha]	GUS	32 946,0	33 262,0	33 269,0	32 312,13
19	Pomniki przyrody [szt.]	CRFOP	150	147	137	139
20	Powierzchnia użytków rolnych [ha]	GUS	22 389,0	22 180,0	21 971,0	21 971,0
21	Grunty zrekultywowane – powierzchnia [ha]	Powiat	25	25	25	25
22	Grunty wymagające rekultywacji [ha]	Powiat	31	31	31	31
23	Pomiary natężenia pól elektromagnetycznych Centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie	RWMS w Katowicach	1,31	n.b.	0,44*	n.b.

Lp.	Wymiar wskaźnika	Źródło	Stan z programu ochrony środowiska w 2014	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2021
	mieszkańców < 50 tys.[V/m]					
24	Pomiary natężenia pól elektromagnetycznych Tereny wiejskie.[V/m]	RWMŚ w Katowicach	0,59	0,38	0,20	n.b.
25	Liczba zdarzeń o znamionach poważnej awarii oraz poważnych awarii na terenie powiatu [szt.]	WIOŚ	0	0	0	0
26	Liczba zakładów w rejestrze potencjalnych sprawców poważnych awarii [szt.]	WIOŚ	3	3	3	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu tarnogórskiego, 2022

*- dana z 2018 r.

n.b. – nie badano - nie przeprowadzono pomiarów PEM dla miast o liczbie mieszkańców < 50tys.[V/m]

W latach 2020 – 2021 w ramach przyjętego programu założono realizację 85 zadań.

Większość z nich finansowana była ze środków własnych, niemniej jednak niektóre środki pochodziły ze źródeł zewnętrznych.

Istotnymi zdaniami realizowanymi przez gminy były działania zmierzające do poprawy jakości powietrza atmosferycznego i zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii w zużyciu energii finalnej. Zadania te są realizowane na terenie powiatu, czasem z zaangażowaniem finansowym powiatu (wspólne inwestycje drogowe), ale są zadaniami własnymi gmin.

W poniższej tabeli zestawiono nakłady finansowe poniesione na wszystkie zadania z uwzględnieniem kierunku interwencji, w okresie sprawozdawczym 2020 – 2021.

Tabela 21 Wysokość środków finansowych przeznaczonych na zadania w latach 2020-2021

Obszar interwencji	Koszty poniesione w latach 2020-2021 [zł]
Ochrona klimatu i powietrza	56 098 722,99
Zagrożenia hałasem	Koszty administracyjne
Pola elektromagnetyczne	Koszty administracyjne
Gospodarowanie wodami	15 086 366,15
Ochrona powierzchni ziemi	33 952
Gospodarka odpadami	89 684
Zagrożenia poważnymi awariami	132 000
Zasoby przyrodnicze	62 931
Edukacja ekologiczna	3 840

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach, 2022

Z tabeli nr 21 można wywnioskować, najwięcej środków było przeznaczanych na zadania, które mają wpływ na ochronę powietrza i klimatu, a także pośrednio na minimalizację zagrożeń wynikających z emisją hałasu (w obszarze działań związanych z ochroną przed hałasem to środki w głównej mierze wydatkowane na modernizację układu drogowego co także wpływa pozytywnie na stan klimatu akustycznego – modernizacja sieci dróg przyczynia się do zmniejszenia występowania uciążliwości akustycznej).

Kolejno najwięcej środków było przeznaczanych na gospodarkę wodną. W tym miejscu najwięcej środków było przeznaczonych na rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej, a także zapewnienie drożności koryt cieków i kanałów. Zdecydowanie mniej środków wydatkowano na ochronę przed poważnymi awariami, ochronę zasobów geologicznych i gospodarkę odpadami.

Najmniej środków wydatkowanych jest na pozostałe dziedziny środowiskowe, gdzie pojawiają się zadania, które nie są realizowane ciągle. Należy w tym miejscu także zaznaczyć, że dla niektórych obszarów interwencji wskazano, że Powiat Tarnogórski ponosi także koszty administracyjne, związane z procedowaniem spraw leżących w jego kompetencji.

9. Podsumowanie

Niniejszy dokument stanowi Raport za okres od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2021 roku z wykonania Programu Ochrony Środowiska Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024 oraz Programu ochrony środowiska Powiatu Tarnogórskiego za lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2029, i zawiera:

- analizę realizacji zadań planowanych do realizacji,
- ocenę stopnia realizacji celów ekologicznych,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizę efektywności Programu w oparciu o wskaźniki w nim określone.

Raport przedstawia podjęte działania zaplanowane w latach 2020-2021. Ze względu na obowiązywanie w tym okresie dwóch programów ochrony środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego tj.

- Programu Ochrony Środowiska Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024, który został uchwalony przez Radę Powiatu Tarnogórskiego w dniu 14 czerwca 2016 r., uchwałą nr XXII/163/2016,
- Programu ochrony środowiska Powiatu Tarnogórskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2029, który został uchwalony przez Radę Powiatu Tarnogórskiego w dniu 30 marca 2021 r., uchwałą nr XXIX/266/2021.

podzielono Raport na dwie części. Część pierwsza obejmuje Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024. Druga część obejmuje Raport z wykonania Programu ochrony środowiska Powiatu Tarnogórskiego za lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2029.

Programy Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego stanowią podstawowe narzędzia prowadzenia polityki ochrony środowiska w całym powiecie. Realizacja zadań w latach 2020-2021, zawartych w poszczególnych obszarach tematycznych, daje podstawy do osiągnięcia przyjętych celów i kierunków działań Programu ochrony środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego, zgodnych z polityką ekologiczną Województwa Śląskiego, a tym samym gwarantuje zrównoważony rozwój gmin należących do powiatu - obecnie jak i w perspektywie wieloletniej. Niniejszy Raport z wykonania Programu ochrony środowiska obejmuje lata 2020-2021.

• Klimat i powietrze atmosferyczne

Do najważniejszych zadań w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza należy zaliczyć przede wszystkim wymianę źródeł ciepła zarówno w budynkach użyteczności publicznej jak i mieszkalnych. Według zebranych danych z gmin, WFOŚiGW w Katowicach, w latach 2020-2021 wymieniono około 1,5 tys. nieekologicznych źródeł ciepła. Należy podkreślić fakt, iż około 350 źródeł wymieniono na instalacje OZE, tj. pompy ciepła, mikroinstalacje fotowoltaiczne, instalacje solarne.

Na ograniczenie niskiej emisji na terenie powiatu tarnogórskiego przyczyniły się również inwestycje związane z rozbudową sieci gazowych oraz podłączenie nowych budynków i zmianę źródła ciepła na gazowe. Na terenie powiatu w latach 2020-2021 wybudowano około 5 km sieci gazowych przyłączeniowych, do której podłączono 450 nowych odbiorców gazu.

Powiat Tarnogórski w miarę możliwości realizował prace związane z termomodernizacją Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Tarnowskich Górach oraz budynku Domu Pomocy Społecznej "Przyjaźń" w Tarnowskich Górach (zadanie w trakcie realizacji). Natomiast pozostałe 3 inwestycje będą realizowane w późniejszych latach, tj.: budynek Domu Pomocy Społecznej w Łubiu, budynek Zespołu Szkół Budowlano-Architektonicznych w Tarnowskich Górach, budynek Zarządu Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach wraz z instalacją fotowoltaiki.

W latach 2020-2021 Zarząd Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach realizował zadania ograniczające emisję komunikacyjną poprzez modernizację dróg powiatowych. Zarząd zmodernizował w 2020 roku drogi powiatowe na długości 6 596 mb, natomiast w 2021 roku 11 090 mb. Remonty nawierzchni wykonano w oparciu o przeprowadzony uprzednio przegląd stanu technicznego dróg. Zakres rzeczowy, jak również technologię naprawy dostosowano do stopnia zdegradowania nawierzchni poszczególnych odcinków dróg wraz z uwzględnieniem natężenia ruchu na odcinkach dróg

powiatowych.

- **Klimat akustyczny i pola elektromagnetyczne**

W tym samym okresie Zarząd Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach realizował zadania związane z ograniczaniem hałasu wzdłuż dróg w ramach którego nasadzono w latach 2020-2021 - 386 szt. drzew. Natomiast Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad przy DK 78 w latach 2020-2021, nasadziła 393 szt. drzew.

W programach ochrony środowiska dla powiatu tarnogórskiego zaplanowano zadania ograniczające negatywne oddziaływanie pól elektromagnetycznych przez weryfikację składanych zgłoszeń instalacji wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne. W latach 2020-2021 przyjęto 9 zgłoszeń nowych źródeł promieniowania elektromagnetycznego oraz 49 aktualizacji zgłoszeń.

- **Jakość wód powierzchniowych i podziemnych, gospodarka wodno - ściekowa**

Wśród działań chroniących wody powierzchniowe i podziemne na terenie powiatu tarnogórskiego należy wymienić budowę lub modernizację całej infrastruktury związanej z poborem wód i oczyszczaniem ścieków komunalnych i przemysłowych. Rozbudowę i modernizację sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej w latach 2020-2021 prowadziły gminy: Kalety (w miejscowości Kalety ul. Lubszecka i Rzeczna), gmina Krupski Młyn (ochrona dorzecza Małej Panwi poprzez rozbudowę i modernizację gospodarki wodno - ściekowej - etap II), gmina Radzionków (w miejscowości Radzionków ul. Ogrodowa i Zejera), gmina Tarnowskie Góry (w Tarnowskich Górach ul. Cmentarna, Jana Kazimierza, Zgrzebniocka, Grodzka), gmina Miasteczko Śląskie (przy ul. Paprotnej w Żyglinie), gminie Ożarówice (w Ożarówicach ul. Malinowa, Leśna), gmina Świerklaniec (na terenie sołectw: Świerklaniec, Nowe Chechło, Nakło Śląskie oraz Orzech).

Do zadań dotyczących gospodarowania wodami należy utrzymywanie koryt cieków, kanałów i obwałowań w należytym stanie technicznym, remonty budowli wodnych, w tym regulacyjnych, zapewnienie drożności koryt cieków i kanałów, poprawa warunków przepływu wód powodziowych. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach poinformowało, że w latach 2020-2021 wykonał: konserwację (utrzymanie) cieku Stoła w km 14+540-26+950 w m. Tarnowskie Góry, konserwację (utrzymanie) cieku Pniowieckiego w km 0+000-2+650 w m. Tarnowskie Góry, konserwację (utrzymanie) cieku Stoła w km 14+540-26+950 w m. Tarnowskie Góry, udrożniono koryto cieku Stoła w km 24+500-24+600 w m. Tarnowskie Góry.

- **Gleby i kopaliny**

Starosta Tarnogórski w latach 2020-2021 nadzorował i wydawał decyzje związane z ochroną gleb użytkowanych rolniczo oraz przywrócenie wartości użytkowej gruntów poprzez rekultywację. W tym celu wydano: 617 decyzji i zaświadczeń odnoszących się do wyłączenia gruntu z produkcji rolniczej. Z produkcji rolniczej wyłączono 64,78 ha gruntów rolnych, z czego 22,51 ha użytków rolnych i 42,27 ha innych gruntów rolnych. Wydano 179 postanowień w sprawie uzgodnienia warunków zabudowy. Ponadto dla terenu powiatu tarnogórskiego niezwykle ważne jest prowadzenie i aktualizowanie rejestru potencjalnych historycznych zanieczyszczeń.

- **Gospodarka odpadami**

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów w powiecie tarnogórskim ma szczególne znaczenie dlatego należy zintensyfikować działania polegające na usunięciu przeszkód formalno-prawnych dla zadania pn. „Ochrona Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 330-Gliwice poprzez kompleksowe unieszkodliwianie odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” oraz uruchomienie zadań inwestycyjnych na terenie byłych Zakładów Chemicznych związanych z likwidacją istniejących zwałowisk odpadów. Wyniki badań monitoringowych wód podziemnych zarówno czwartorzędowych pietra wodonośnego jak i pietra triasowego, potwierdzają negatywne oddziaływanie tych odpadów, które zalegają ma nieuszczelnianym podłożu wokół byłych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry”.

Ważną rolę w oczyszczaniu środowiska z wyrobów zawierających azbest pełnią gminy powiatu tarnogórskiego. Działanie gmin polega na unieszkodliwianiu wyrobów zawierających azbest z terenu nieruchomości osób fizycznych. W latach 2020-2021 unieszkodliwiono 83 Mg wyrobów azbestowych.

- **Ochrona lasów i zasoby przyrodnicze**

Ochrona lasów w powiecie realizowana jest poprzez prowadzenie procedur administracyjnych obejmujących wydawanie decyzji z zakresu gospodarki leśnej, świadectw legalności pozyskania drewna czy innych decyzji określających zadania z zakresu gospodarki leśnej. Ponadto prowadzony jest nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa. Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa w połowie powierzchni lasów sprawuje Nadleśniczy Nadleśnictwa Koszęcin i Nadleśniczy Nadleśnictwa Świerklaniec, pozostała część lasów nadzorowana jest przez pracownika Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa. Wymienione działania powinny być nadal realizowane.

- **Edukacja ekologiczna**

Wszystkie podmioty i instytucje prowadziły w swoim zakresie edukację ekologiczną mającą na celu podnoszenie świadomości w zakresie ochrony powietrza (punkty konsultacyjne „Czyste powietrze”), w zakresie prawnych i przyrodniczych podstaw funkcjonowania obszarów chronionych oraz w zakresie ochrony dziedzictwa ekologicznego, prawidłowej gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej, ochrony wód powierzchniowych i podziemnych.

- **Wnioski**

W okresie sprawozdawczym (lata 2020-2021) zrealizowano znaczną część zadań założonych do realizacji w harmonogramie Programu Ochrony Środowiska Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024 oraz Programu Ochrony Środowiska Powiatu Tarnogórskiego za lata 2021- 2024 z perspektywą do roku 2029, co zostało omówione w niniejszym raporcie.

Realizacja tych zadań pozwoliła na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych (pyłu PM10) na stanowisku pomiarowym Tarnowskie Góry przy ul. Litewskiej, w porównaniu do stanu zaprezentowanego w Programu Ochrony Środowiska Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024. Dzięki prowadzeniu w Starostwie Powiatowym procedur administracyjnych i wydawaniu stosownych decyzji w zakresie pozwoleń na emisję nastąpił również znaczny spadek emisji zanieczyszczeń pyłowych w stosunku do roku 2019.

Poprzez realizację działań w sektorze wód powierzchniowych i podziemnych oraz w gospodarce wodno-ściekowej, w 2021r. nastąpił wzrost objętości ścieków oczyszczonych w ściekach wymagających oczyszczenia, wzrosła liczba ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków, a także ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów. Zmalało natomiast roczne zużycie wody w powiecie, w przeliczeniu na mieszkańca. Poprzez realizację inwestycji w zakresie budowy sieci kanalizacyjnej w gminach na przełomie lat 2014-2021 wzrosła jej długość o 156 m.

Dzięki bogaceniu się społeczeństwa, a co za tym idzie poprawie jakości życia mieszkańców powiatu, nastąpił ponad dwukrotny wzrost ilości wytwarzanych odpadów komunalnych w stosunku do 2014 roku, niemniej jednak należy zaznaczyć, iż w strumieniu powstających odpadów w 2021 r. ponad 42% stanowią odpady segregowane.

W 2021 roku spadła znacznie ilość odpadów zawierających azbest w stosunku do 2019 r. co świadczy, że gminy powiatu tarnogórskiego wprowadziły dofinansowanie dla mieszkańców do usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest i na bieżąco realizują to zadanie.

Wzrost powierzchni lasów świadczy o zmianach wynikających z modernizacji ewidencji gruntów i budynków oraz zalesień prowadzonych przez Nadleśnictwa na terenie powiatu.

Od 2014 roku nie nastąpiła żadna zmiana powierzchni gruntów zrekultywowanych, a co za tym idzie powierzchni gruntów wymagających rekultywacji, z uwagi na brak działań w ostatnich latach, w zakresie likwidacji zwałowisk odpadów niebezpiecznych poprzez unieszkodliwianie oraz rekultywację terenów po Zakładach Chemicznych „Tarnowskie Góry” nie uległa zmniejszeniu.

Pomimo istnienia na terenie powiatu tarnogórskiego trzech zakładów znajdujących się z rejestrze poważnych awarii, w latach 2014-2019 nie wystąpiły żadne zdarzenia o znamionach poważnej awarii.

Należy zaznaczyć, iż część podjętych zadań pozostaje nadal do realizacji lub powinno być realizowanych w sposób ciągły. Główną przyczyną braku ich dotychczasowej realizacji mógł być brak

środków finansowych i bardzo długi okres oczekiwania na ich pozyskanie z zewnątrz, a także problemy o charakterze formalnym takie jak problem związany z prawem własności do gruntów czy brak rozwiązania kwestii roszczeń wobec byłych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry”, co wciąż uniemożliwia powiatowi wznowienie działań inwestycyjnych na tym terenie.